[༡ན] ཆོས་རྗེ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་། གནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་དང་གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་བཞུགས་སོ། །

[༡བ] ༄༅། །བླ་མ་རིན་ཆེན་ལྷ་བུ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་བཏུད་དེ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྦྱིན་ཚོགས་ཀྱིས། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་མཐོང་ཕྱག་འཚལ། །གཉིས་མེད་གསལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །མཆོག་དེ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བླ་མ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པས། །བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་གསང་སྔགས་ནི། །འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ནི་བཟླས་པ་ཡིས། །ས་ནི་གཡོས་ཤིང་ལུང་བསྟན་ཐོབ། ཏཻ་ལོ་པ་ལ་བརྟེན་ཞེས་ཐོས། །ཤར་ཕྱོགས་ངོས་ཀྱི་ཏཻ་ལོ་པའི། །ཞལ་སྔར་གདམས་ངག་མནོས་པ་ནི། ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་མཐར། སླན་མཆོག་བཅད་ནས། མཎྜལ་ཚོམ་བུ་བཀོད་ནས་ཕུལ་སྟེ་ཞུས་པས། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ནི། །ལུས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་ལྔ་དང་། །རྩ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ནི། །མི་གཙང་རྫས་དང་རྣམ་རྟོག་གིས། །ལུས་ཀྱི་ཆོས་ནི་[༢ན]བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ། རང་སེམས་དངོས་ རིག་པ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི། པོའི་གནས་ལུགས་ནི། ཀྱེ་རྡོ་འདི་ནི་ སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལམ་ལས་ བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་བློའི་ཡུལ་ལས་ཤེས་པ། ཚིག་དང་ཡི་གེར། འདས༔ །ཏཻ་ལོ་ང་ནི་བསྟན་དུ་ཅི་ཡང་མེད། །རང་གིས་རང་ཉིད་ རང་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་གྱིས༔ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཏཻ་ལོ་པའི་ཆོས་དྲུག་སྟེ། མི་མནོ། ཡིད་དང་བྲལ། མི་སེམས། བློ་དང་བྲལ། མི་དཔྱོད། ཡུལ་དང་བྲལ་ལོ། མི་སྒོམ། དམིགས་པ་དང་བྲལ། མི་བསམ། སློབ་པ་དང་བྲལ། སེམས་ འོད་གསལ་གྱི་ངང་འབབ་ཞིག རང་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་གྱི་གནས་ཐབས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་རིམ་པ་དང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་ཚུལ་ནི། །[༢བ]སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་ལ་སོགས་པ། །ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མར་བསྐྱེད་བྱས་ལ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མཚན་བཅས་དང་། །མཚན་མེད་རྣལ་འབྱོར་གང་སྒོམ་ཡང་། །ལུས་ཀྱི་གནད་དང་ཡུལ་གྱི་གནད། །དུས་གནད་གསུམ་ལས་ཡེ་ཤེས་འཆར། །ལུས་ཀྱི་གནད་ལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུས་གནད་དངོས་དང་དེར་བརྟེན་པའི། །རླུང་གི་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི་ལས། ལུས་སེམས་སྤྲོག་གི་དབྱུག་པ་ལ། །སྦྱོར་བ་དྲུག་གི་ ལུས་ལྷར་གསལ་བའི་དཀྱིལ་ན་ཡང་རྩ་ཏི་ཡོད་པར་བསམ། རེའུ་མིག་ལྟར་བསྒོལ། ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར་དགུག །སུ་ཏིག་ལྟར་བརྩེགས། རྒྱ་མདུད་ལྟར་བསྡམ། ལི་ཁྲི་ལྟར་བསྒྲིམ། རྐོང་གཞོག་ལྟར་བརྒྱང་། ཡན་ལག་གནས། །ཐབས་དང་བཅས་ན་ཤིན་ཏུ་འབབ། །ཞེས་གསུངས་སོ༔ །དང་པོ་ལུས་གནད་དངོས་བསྟན་པ། །ཁང་པ་རེའུ་མིག་ལྟ་བུར། རྡོར་སྐྱིལ། བསྒོལ་བར་བྱ། །མཉམ་བཞག་རྒྱ། བདེ་བ་བསྐྱེད། ཡིས་བཅིང་བར་བྱ། །ལི་ཁྲི་བཞིན་དུ་ཁོང་བསྒྲིམ་བྱ། །སྒལ་པ་རྒྱུ་ཤིང་བཞིན་དུ་

བསྲང་༑ རྒྱ་མདུད་བཞིན་དུ་བསྡམ་པར་བྱ། །མཐྲིན་པ་ ལྕུགས་ཀྱུ་བཞིན་དུ་དགུག་པར་བྱ། དཔུང་པ་ འཕེལ་ཀ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ངིན་ཆེན་རྩར་ལ་བསྐར་བ་འདྲ། ཀླད་པ་ མྱུ་ཧྲིག་བརྩེགས་པ་ལྟ་བུར་བྱ། །ཞིན་ཏུ་བསྲངས་ལ་དགུག་པར་བྱ། །ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་རླུང་སྦྱོར་ནི། །དབུགས་ལ་སྦྱོར་བ་བཞི་ལྡན་བྱ། །དབུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བཞི་མ་ཤེས་ན། །གོང་གི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། །།རྔུབ་དང་དགང་དང་གཞིལ་བ་དང་། །མདའ་ལྟར་འཕང་དང་རྣམ་བཞིས་སོ། །རྔུབ་པ་ཡིས་ནི་དབང་དུ་བྱེད། རྔུབ་པ་ནི། སྣེང་དུ་རླུང་ཁྲུ་གང་ཙམ་ནས་རྔུབས་ལ། རྩ་གསུམ་ན་མར་༼ཉན༽སོང་བས། ལྟེ་བ་ནས་སོར་བཞིའི་སར། རླུ་ཧྲི་ལ་ཐིམ་པའོ། །དགང་བ་ཡིས་ནི་རེངས་པར་བྱེད། །མི་ཐུབ་ན་ཙུང་ཟད་གློད་པའོ།། གཞིལ་བ་ཡིས་ནི་ཞི་བར་བྱེད། །མདའ་ལྟར་གྱེན་དུ་འཕང་ ལ་སོགས་པ་ནས། བར་བྱ། །དེ་ནི་རླུང་གི་གནས་སུ་གསུངས། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བཞི་བཀང་ནས། དགང་བ་ཡིས་ནི་ལུས་བཀང་ནས། །ཞེས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ༑ །ཕྱི་ནི་དཀར་དམར་རྣམ་པ་ཅན། །ནང་དུ་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཞི། །དེ་ལ་ཐབས་ལམ་བགྲང་མི་ལང་༑ །མི་རྟོག་དོན་ལ་དམིགས་ཀྱང་རུང་། །ཐིག་ལེ་ཉ་གང་བ་གཅིག་དམིགས་ཀྱང་རུང་། །ཡར་སྲེག་མར་འདྲེན་བཞུ་བརྟུལ་བྱེད་ཀྱང་རུང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཀྱང་རུང་། །ཤེས་པ་རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་མ་འཕྲོས་ན། །དེ་རྣམས་གསལ་བ་མེད་ཀྱང་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རང་གི་འགག །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་། །དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནད་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དུས་གནད་བསྟན་པ་ནི། །གཡས་གཡོན་འཕོ་དུས་ཟེར་བ་ཡོད། །གཉིད་དང་ སློང་བ་ རྨི་ལམ་ མཐྲིན་པ། སྙོམས་ སྤྱི་བོ། འཇུག་དང་། །ཐ་མལ་ དེ་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་གཏད་པས། རླུང་འཆིང་བར་འགྱུར་རོ།། དུས་དང་རྣམ་པ་བཞི། །དེ་ལ་དུས་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ནི། །ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །དེ་ལ་མཆོག་ནི་གོང་ལྟར་བསྒོམས་པས། དང་པོ་དྲོད་འབྱུང་། དེ་ནས་བདེ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྤྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྲུམ་ཅེར་འགྲོ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་བོ། །བརྟན་པའི་༼ཉབ༽ཚད་ནི། དབང་པོའི་ཡུལ་གསུམ་མཐོང་བའོ། །ཐབས་བདེ་གསལ༑ ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་བདེ་བ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ། མ་སྐྱེས་པ་ཆོས་སྐུ། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་སྤྲུལ་སྐུ། རང་བཞིན་ལོངས་སྐུ། འདི་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའོ། །གཏུམ་མོ་དགུ་སྐོར་གྱི་ཞལ་གདམས་ལགས་སོ།། །།ནམོ་གུ་རུ། དེ་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སོ། །ལུས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ནི། ལུས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་ལྔ་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོགས་ན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ། ཕ་མའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དེ་གདན་པད་ཟླ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ། གསུང་ཡིག་འབྲུ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ། དེ་ནས་ལྟེ་བ་སྲིད་

པའི་འཁོར་ལོ་རུ་ཪྻོ་ཪྻེ་ལྷ་བུ་ཅིག་ཆགས་ཏེ། དེ་ཐུགས་ཕྱག་མཚན་ལ་བྱུང་ཆུབ་པ། དེ་ནས་ད་ལྷའི་ལུས་འདི་
སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བྱུང་ཆུབ་པའོ། །རྩ་དང་ཞེས་པའི་རྩ་ནི། འཁོར་ལོ་བཞིའི་གྲངས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བརྒྱ་
ཉི་ཤུ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གསུམ་སྟེ། རྐྱང་མ་གཡས་ཐབས་ གཟུང་བ་དག་པ། ཀྱི་རྩ་རླུང་གི་རང་བཞིན་སྔོན་པོ།
རོ་མ་གཡོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ འཛིན་པ་དག་པ། མེའི་རང་བཞིན་དམར་མོ། དབུས་ཨ་ གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་དག་པ།
ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏི་སྲོག་རྩ་བྱུང་སེམས་རང་བཞིན་དཀར་པོའོ། །མི་གཙང་ཞེས་པ་ནི། མི་གཙང་རྫས་དང་རྣམ་རྟོག་
གིས༑ །ལུས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ནི། དེ་
ཡང་༑ ཀྱེ་ཧོ་ཞེས་པ་ནི་བོད་པའམ། ༼༡ན༽བརྡའི་ཚིག་སྟེ། ཚུར་ཤོག་ཅིག་པའོ། །འདི་ནི་ཞེས་པ་བླ་
མའི་བརྡས་མཚོན་ནས། རང་གི་སེམས་ཉིད་རང་རིག་པ་རྟོགས་པའོ། །ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་
སྒྲོ་སྐུར་དང་ཐམལ་གྱི་བརྗོད་ཚིག་ལས་འདས་པའོ། །ཀྱཻ་ལོ་ངས་ནི་ཞེས་པ་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་དེ་དང་པོ་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་འཆར་བས་སོ། །རང་གིས་ཞེས་པ། རང་གི་སེམས་ཉིད་གཉུག་མ་འདི་ངོ་ཤེས་པའོ། །ཡེ་
ཤེས་ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
སེམས་འདི་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས། འདུས་བྱས་ཅི་ལ་ཡང་མི་བསམ། ལོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་མི་སེམས།
མཚན་མ་གང་ལ་ཡང་མི་སྒོམ། རིག་པ་འདི་ཅི་ལ་ཡང་མི་དཔྱད། མ་བཅོས། མི་བཅོས། བཅོས་མ་མ་
ཡིན་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །ད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། རང་ལུས་ཐབས་ལྡན་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་
ལུས་ཀྱི་གནད། ཡུལ་གྱི་གནད། དམིགས་པ་ དུས་ཀྱི་གནད་ ནམ་ལངས་ཉི་མ་ཤར་ཁ་རངས། གསུམ་མོ། །
ལུས་གནད་ནི། རྐང་པ་སྐྱིལ་ཀྲུང་། སྒལ་ཚིགས་རིན་པོ་ཆེ་རྩར་ལ་བརྐྱུས་པ་དང་འདྲ། གོས་ཀྱི་ཐོང་ཀ
ཡངས་པར་བྱ། ལྕེ་རྩེ་རྐན་ལ་སྦྱར། མིག་སྣ་གོང་དུ་ཕབ། ལག་པ་གཉིས་ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག །རིའུ་མིག་ལྟར་བསྒོལ། རྒྱ་མདུད་ལྟར་བཅིང་། མདའ་ལྟར་བསྲང་བ་སྟེ། ལུས་དངོས་པོའི་
ཐབས་སོ། །མདའ་ལྟར་འཕང་། ལྕགས་ཀྱུ་ལྟར་བཀུག །ཤོག་གོ་སྒྲ། འཁོར་ལོ་ལྟར་བསྐོར། རླུང་བཅོས་
པའི་ཐབས་སོ། །ལི་ཁྲི་ལྟར་སྒྲིམ། ལྟེ་བ་ནས། ཐིག་ལེ་ལྟར་གདལ། ཆ་ཆ་ལྟར་སྤྲིས། ཡན་ལག་ལ་འབྱུང་བ་རོ་སྙོམས་
པ་ཞེས་བྱ། ༼༡བ༽སེམས་བཅོས་པའི་ཐབས་སོ། །ཀ་ཆུམ་མོ་དགུ་སྐོར་གྱི་ཞལ་གདམས་སོ།། ༈ །།འཁོར་ལོ་དྲུག་
གི་གདམས་པ་ལགས་སོ། །ན་མོ་གུ་རུ། ལུས་དཔག་བསམ་གྱི་སྡོང་པོ་ལ། སྐྱེས་བུ་དད་ལྡན་བསོད་ནམས་བསགས་
པས། རྩ་ཨ་ཝ་དྷཱུ་ཏི་གནས། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་
འདབ་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས། དེའི་གྲོང་ཁྱེར་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཏི་ལ་ཀ་བྱུབ་བཞུགས། དེའི་ཞལ་བལྟ་
བར་འདོད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྡེ་མིག་གིས། རྣམ་རྟོག་གི་སྒོ་ལྕགས་བཀྲོལ་ནས། སྒོ་དེ་ཕྱེ་ན་ཞལ་མཐོང་སྟེ
འོང་༑ མཐོང་ན། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ག་འགྲུབ་བོ། །སྙིང་ག་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ན། ཆོས་སྐུའི་གནས་གཞུག་སྦྱོར་ལྷ་བུ་དེར་གཏད་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ། རྩ་འདབ་མ་བརྒྱད་ཡོད། དེ་ན་

སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བ་ས་ནྟ་བཞུགས། ...དེའི་ཞལ་ལྟ་བར་འདོད་ན་ཞེས་སོགས་གོང་གིས་འགྲེ། མགྲིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ན། ...ལོངས་སྐུའི་གནས། དར་གྱི་ཕ་ལྷོ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་ཤེས་པ་གཏད་ན། དགའ་བྲལ་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེད། རྩ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་
ཡོད༔ དེ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞུགས། སྤྱི་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ན། ...སྐུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐུ་གནས། རྩ་ནི་སྤྲུལ་འཁྱིལ་བ་ལྟ་བུ། དེར་ཤེས་པ་གཏད་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྐྱེ། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་བདེ་བ་ཚགས་པ་དང་བསྲེ།
རྩ་འདབ་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོད། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བྱ་བ་བཞུགས། འཁོར་ལོ་བཞི་ན་གནད་བཞི་
ཡོད་དེ། ལྟེ་བ་གཏུམ་མོའི་གནད། ...སྣང་བ་སེམས་གསལ་སྟོང་དུ་ཤར་བ་དེ་བསྲེ། མགྲིན་པ་རྨི་ལམ་གྱི་གནད། ...སྒྱུ་མར་བསྲེ།
སྙིང་ག་གཉིད་ཀྱི་གནད། ...འོད་གསལ་ཤར་ཏེ་བསྲེ། སྤྱི་བོ་སྙོམས་འཇུག་གི་གནད། ...ཆགས་པ་དང་བདེ་བ། རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་
དང་། ...བདེ་བའི་གནད། གཉིད་ཀྱི་གནད། ...སྨིན་༼ཕན༽མཚམས་གཉིས་ཏེ་དྲུག་གོ །དེ་རྣམས་གནད་དུ་འོང་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་
ན༔ དེ་ན་ཤེས་པའི་རྟེན་ཡོད་པས་ན་གནད་ཡིན། དམིགས་པ་གཏད་ཐབས་ནི། ལྟེ་བའི་མེ་ལ་ཤེས་པ་
གཏད་པས། རླུང་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གནད་ཀས། རླུང་གིས་བསྐུལ་བས་རྩ་སྒོ་ཕྱེ་ནས་རླུང་ཨ་
ཝ་དྷཱུ་ཏིར་ཚུད། རླུང་དྷཱུ་ཏིར་ཚུད་པས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར། དེ་ཡང་། ལུས་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་
རབ་ལ། རླུང་གིས་རྩ་སྒོ་ཕྱེ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་སྒོ་ལྕགས་ཕྱེ་པ་ཡིན། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་མཐོང་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞལ་མཐོང་བའོ།། །།མཆོག་གི་གཏུམ་མོའི་གདམས་པ་ལགས། བླ་མ་གྲུབ་ཐོབ་
རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པས། །གསང་སྔགས་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་བདུན། ...ཨོཾ་ཧྲཱིཿཧ་ཧ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་
ཕཊ༔ །འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ནི་བཟླས་པ་ཡིས། །ས་ནི་གཡོས་ཤིང་ལུང་བསྟན་ཐོབ། །ཤར་ཕྱོགས་ངོས་ཀྱི་ཏི་
ལོ་པའི། །ཞལ་སྔར་གདམས་ངག་མནོས་པ་ནི། །དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་
བའི་རིམ་པའོ། །དེ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་ལས། །འོད་གསལ་བ་ལ་སྟོང་པ་ཆེ། །དེ་ལ་ཐབས་ནི་སྣ་
ཚོགས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་དང་སེམས་སུ་ཤེས་
པར་བྱ། །ལུས་ཀྱི་གནད་མ་ཤེས་ན། སྒོམ་པའི་གནད་མི་ཤེས། དེ་མ་ཤེས་ན། སེམས་མི་ཐིན་པས།
དེས་ན། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ཨ་གནས། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྩ་ཨ་ཝ་
དྷཱུ་ཏི་བྱུང་། ཡར་ཚངས་པའི་བུ་གར་ཐུག །མར་གཉེར་པོ་ཆེ་ལ་ཐུག །རོ་རྐྱང་གཉིས་ཡར་སྣ་སྦོར་
ཐུག །མར་སྤྱི་སྣ་གུའི་མཚམས་སུ་ཐུག །གདུགས་དང་ཤིང་༼ཕབ༽ལྟ་བུར་གནས་པ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་
བཅས་པར་བསྒོམ། དེ་ཡང་། ལུས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་ལྔ་དང་། །རྩ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ནི། །མི་
གཙང་རྫས་དང་རྣམ་རྟོག་གིས། །ལུས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་བསྟན་པ་ནི། ཀྱེ་ཧོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ངག་གི་ལམ་འདས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཏི་
ལོ་པ་ལ་ཅི་ཡང་བསྟན་དུ་མེད། །རང་གིས་རང་རིག་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཏི་ལོ་
པའི་ཆོས་དྲུག་ནི། མི་མནོ། མི་སེམས། མི་དཔྱོད། མི་སྒོམ། མི་བསམ། སེམས་རང་བཞིན་དུ་

གནས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། གནད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་། །ལུས་ནི་རྡོ་རྗེའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ངོ་། །སྐྱིལ་ཚོགས་རིན་ཆེན་རྩར་ལ་རྒྱུས། ཐོང་ཀ་རྒྱུན་དུ་ཡངས་པར་བྱ། །ལྟོང་མགོ་ཤིན་ཏུ་སྨ་བར་བྱ། །ལྟེ་ནི་ཡ་རཀན་ཉིད་དུ་གཏད། །མཉམ་བཞག་ཕྱག་རྒྱ་...ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ། བཅིར་བར་བྱ། །ཡང་ན་ལུས་ནི་ཅོག་པུར་བསྡད། །རི་ཝུ་མིག་བཞིན་དུ་བསྐོལ་བར་བྱ། །རྒྱ་མདུད་བཞིན་དུ་བསྡམ་པར་བྱ། །ལྕུགས་ཀྱུ་བཞིན་དུ་དགུག་པར་བྱ། །མདའ་ལྟར་གྱེན་དུ་འཕངས་བྱས་པས། །ནམ་མཁའི་བ་ནི་རིམ་གྱིས་འཛོ། །ཡང་ན་ཨོལ་གོས་ཨོལ་མདུད་མནན། །ཡང་ན་མཛིང་པས་ལྟག་པ་མནན། །གཡས་ནས་རྒྱུ་ན་གཡས་རྩ་མནན། །གཡོན་ནས་རྒྱུ་ན་གཡོན་རྩ་མནན། །ཕོ་རླུང་འདུལ་ཞིང་མོ་རླུང་སྦྱང་། །མ་ནིང་རླུང་སྦྱང་རྒྱུན་དུ་བསྒོམ། །དེ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གདན་བཞི་ལས། ལུས་སེམས་སྲོག་གི་དབྱུག་པ་ལ། །སྦྱོར་བ་དྲུག་གི་ཡན་ལག་གནས། །ཐབས་དང་བཅས་ན་ཤིན་ཏུ་འབར། །ཞེས་༼༦ན༽གསུངས་སོ། །དབུགས་ཀྱི་བཞི་ལྡན་མ་ཤེས་ན། །གོང་གི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་དཀའ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། །དགང་བ་ཡིས་ནི་ལུས་བཀང་ན། །དུག་དང་རིམས་ཀྱི་ཚ་བ་འཕྲོག །བུམ་པ་ཅན་གྱིས་སྒོ་བཅིངས་ན། །སྒོ་ཡི་བུ་ག་དག་པར་འགྱུར། །འཐོར་བ་སྣ་ཚོགས་རྡུལ་དུ་བྱ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞི་བར་འགྱུར། །སེང་གེ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱག་རྒྱ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བཅིངས་ནས་སུ། །རྟག་ཏུ་སྲོག་དང་རྩོལ་བ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལས། རྡབ་པ་ཡིས་ནི་དབང་དུ་བྱེད། །དགང་བ་ཡིས་ནི་རེངས་པར་བྱེད། །གཞིལ་བ་ཡིས་ནི་ཞི་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིམ་ལྔ་ལས། ལྟེ་བ་ཆུ་སྐྱེས་ཚངས་འཁོར་ལོ། །གྲུ་གསུམ་དཀར་ཞིང་དམར་བ་ལ། །ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་ལྔ་བསམ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་མཚོན་པར་བྱ། །སྲོག་འགོག་པ་དང་ལྡན་བྱས་ན། །སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འབར་བར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་མཆོད་པའི་གནས། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཕྱི་རོལ་དཀར་དམར་ཡུལ་གྱི་གནད། །རིག་མ་མཚན་ལྡན་ཡུལ་གྱི་གནད། །ནང་གིས་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་གཏད། །ལྟེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ་དགའ་བཞི་སྐྱེ། །དུས་ཀྱི་གནད་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། །ཐ་མལ་དུས་སུ་ལྟེ་བར་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གནས། དེར་གཏད་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་བདེ་བ་སྐྱེ། སྙོམས་འཇུག་དུས་སུ་སྤྱི་བོར་བདེ་ཆེན་དུ་གཏད་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ། གཉིད་ལོག་བྱ་བའི་དུས་སུ་སྙིང་གར་གཏད་ན། ལུས་ཀྱི་གནད་དུ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ། རྨི་ལམ་དུས་སུ་མགྲིན་པར་གཏད་ན། དགའ་བྲལ་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེ། ཡུལ་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་འདྲ། །གདན་བཞི་ལས། ལྟེ་བ་ཆུ་ཤིང་སྙིང་པོ་གནས། །སྙིང་གར་ཡང་ནི་འཁྲེང་སྟེ་གནས། །རྟག་༼༦བ༽ཏུ་སྟོང་པ་སྒོམ་ཡིན་ཏེ། །མཁས་པས་རྟག་ཏུ་བརླན་པ་བྱ། །སྒོམ་དང་བརླན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །གང་གིས་ལམ་ན་ཞུགས་གྱུར་ན། །འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས

སོ༔ །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། །མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཐུན་མོང་རིམ་པ་བསྟན་པ་
ནི༔ །དང་པོ་འགྲོ་བ་ལྷ་བུ་འབྱུང་། དེའི་རྐྱེན་གྱིས། ཨ་ཕ་ཧྲཱུ་ཏེར་ཧྲུང་ཚུད་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་རྒྱུན་དུ་ཤར་ནས། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སངས་རྒྱ་འོ། །འདི་ནི་ཏེ་ལོ་པས།
ནཱ་རོ་པ་ལ། དེས་མར་པ་ལ། དེས་བླ་མ་མི་ལ་ལ། དེས་མགོན་པོ་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུ་ལ་གདམས་པའོ། །
མཆོག་གི་གཏུམ་མོ། མར་པའི་མན་ངག་གོ། །སྒྱུ་ལུས་ལྷ་ལྷུན་ལགས། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ༔ །སྒྱུ་ལུས་ལ་སྔོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་གསུམ་ལས། སྔོན་འགྲོ་གཏུམ་མོ་དང་འདྲ། དངོས་
གཞི་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་རྨི་ལམ་གྱི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས།
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྨི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཁ་སང་ལྟ་བུ་ཅིག་བདག་གིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་
དང་༔ མདང་གི་རྨི་ལམ་ན་ལོངས་སྤྱོད་པ་གཉིས། དེ་རིང་གི་ཉི་མ་ལ་ཁྱད་མེད་དེ། དེ་བས་ན། བདེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་འདུག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལོ་
གཉིས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གོང་དུ་བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མྱོང་བ་དང་། མདང་གི་རྨི་ལམ་ན་མྱོང་
བ་གཉིས་དེ་རིང་ཉི་མ་ལ་ཁྱད་མེད་དེ། དེ་བས་ན། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་འདུག
གོ །དེ་ལྟར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། རྨི་ལམ་རྨི་བར་བྱ་སྙམ་དུ་འདུན་པ་དྲུང་དྲུང་
བྱའོ༔ །དེ་ཡང་། ཐ་མལ་ ༼ཤཱན༽ པའི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་བལྟ་བའམ།
ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་བལྟ་བའམ། ལྷའི་ཡུལ་ལམ། རྡོ་རྗེ་གདན་ནམ། འཛམ་བུའི་གླིང་ལྟ་བུའམ། ནམ་
མཁའ་ལ་འཕུར་བའམ། ལུས་ལ་མེ་འབར་བའམ། ཆུ་འབབ་པ་ལ་སོགས་ངོ་མཚར་ཅན་གྱི་རྨི་ལམ་རྨི་བར་
བྱ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་དྲངས་པ་བཏང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དེ་ཡང་། དང་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསམས། དེ་
ནས་མལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་ཡང་སྤྱམ་ལྟར་བསམས་སོ། །དེ་ནས་གཉིད་མི་འོང་བ་འོང་བར་བྱ་བ་ནི། གཉིད་དུ་
ཐུམ་གྱིས་འགྲོ་ཁར། སྙིན་བར་དུ་ཐིག་ལེ་མཐེ་བོང་ཙམ་དཀར་རི་ལེ་བ་ཅིག་ལ་ཤེས་པ་བསྡུས་ལ་ཉལ་ལོ། །
བསྡུས་དྲགས་ན་གཉིད་མི་འོང་ངོ་། །དེ་ནས་སྔར་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་རྨི་སྟེ། དཔེར་ན་
འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟད་མོ་བལྟས་ཙན། གཉིད་ཐུམ་བྱུང་མ་ཐག་དེ་དག་རྨི་བ་དང་འདྲའོ།། །།དེ་ནས།
རྨི་ལམ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པ་ནི། རྨི་ལམ་དུ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་། རྨི་ལམ་གྱི་ཁྲི་
དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་གང་བྱུང་ཡང་། དེ་ཉིད་རྨི་ལམ་གྱི་ཁྲི་དང་བུད་མེད་དུ་ངོ་ཤེས་པའོ། །དེ་ནས་སྤེལ་
བ་ནི། རྨི་ལམ་ཅི་རྨི་བ་དེ་གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་སྤེལ་ལོ། །དེ་ནས་ཇེ་མང་ཇེ་མང་སྟོང་གསུམ་ཙམ་སྤེལ་
ལོ༔ །དེ་ལ་གོམས་པ་དང་། རྨི་ལམ་སྦྱང་བ་ནི། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་། ནང་བཅུད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས། སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་བསྒོམ།
དེ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མའམ། འཇའ་ཚོན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུའི་ལྷ་ཚོགས

རྣམས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ལ། དེ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། གདམས་ངག་ཞུས་(ཡབ)པས། རང་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐྱིལ་ཐྱིལ་སྐྱེའོ། །དེ་ནི་བླ་མའི་མན་ངག་གསུང་པའི་དུས་སུ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུང་ངོ་། །ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་དུས་སུ། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐྱིལ་ཐྱིལ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནས་སྤྱིལ་བ་དང་སྦྱངས་བ་ལ་འབད་རྩོལ་བྱ་མི་དགོས་ཤིང་། ཚོགས་མེད་པར་འགྲུབ་པས། དེ་གཉིས་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་གསུང་ངོ་། །དེ་ཡན་གྱིས་དངོས་གཞི་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་རྗེས་ལ་གཉིས་ལས། གང་ཟག་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ཆེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱ་བ་ནི། དངོས་གཞིའི་དུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེས། རྗེས་ཐོབ་ལ་སྣང་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྒྱུད་ལ་སྣང་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེའོ། །ཡང་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བསླབ་པ་ཡང་སྐབས་སུ་བྱ་གསུང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་ནས་བསྒོམས་པས། ཅི་ཞིག་ཙ་ན་སྒོམ་མི་དགོས་པར། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་དུས་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཀྱང་འབྱུང་། ཡི་དམ་ལྷའི་ལུང་བསྟན་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། ཟླ་བ་གསུམ་དང་ཞག་དྲུག་ན་སངས་རྒྱའོ། །ལེ་ལོ་ཅན་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཡང་། རྗེས་ལ་སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱར་ནས་སྒོམ་པ་མ་ཁོམ་ན། བར་དོར་སྒྱུ་ལུས་ཟིན་པར་བྱས་ན། བར་དོར་སངས་རྒྱ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟླ་བ་རེ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པས་ཀྱང་། བར་དོ་ལ་བར་(ནེ)དོ་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་འཆི་བར་འདུག་ཨང་སླམ་པ་དང་། ཤི་ནས་ཀྱང་བར་དོར་ལུས་མི་ལེན་སླམ་པ་དང་...དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་སྦྱོན་སོང་བས། འཆི་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྡུ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོས་ཆུ་ལ་ཐིམ། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ། རླུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་རགས་པ་ལ། སྣང་བ་རགས་པ་ཐབ་ལ། ཐབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཐབ་བ་ལ་ཐིམ་ནས་སྣང་བ་འགགས་ཏེ། བར་དོར་འཕོས་ནས། ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་དུ་གནས་པའི་དུས་སུ། བར་དོ་ཤེས་པར་བྱའོ་སླམ་པའི་སྟོར་གྱི་འཕེན་པས། བར་དོ་ངོ་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ངོ་ཤེས་པས། ཟག་པ་མེད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འབྱུང་བས། དེ་ཉིད་དུ། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།། བར་དོ་ལ་བར་དོར་ཤེས་པར་བྱ་སླམ་པའི་འདུན་པ་དྲུང་དྲུང་བ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱིལ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ། དེར་ཡིད་ཀྱི་ལུས་བསྒོམས་པས། དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་སུ་འབྱུང་སྟེ། བར་དོ་ལོངས་སྐུ་ཐོབ།...འོ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཆར་བའི་ཉམས་དེ་བར་དོར་ཅང་ཐོབ་སམ་བྱས་པ་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་ལུགས་དང་སྦྱར་ན། གཉིད་མཐུག་པོས་ནོན་པའི་དུས་སུ། གཏུམ་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་འཕྲོ་ལ་ཡང་། རང་དབང་མེད་པར་ཚོགས་དྲུག་འགགས་ནས། གཉིད་མཐུག་པོར་འགྲོའོ། །དེ་ནས་རྨི་ལམ་མང་པོ་ཟིན་གྱིས་འབྱུང་། དེ་ལ་དེར་ཤེས་པས། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐྱིལ་གྱིས་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ། འཆི་བའི་དུས་སུ། རང་དབང་མེད་པར་འབྱུང་བ་བཞི་གཅིག་ལ་

ཐིམ་ནས་འཆི། དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལུས་ལེན་ཏེ། རྨི་ལམ་ལ་དེར་ངོ་ཤེས་པས། སྒྱུ་ལུས་ལ་སྒྱུ་ལུས་སུ་ཤེས་པ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ། རྨི་ (བོ) ལམ་ངོ་ཤེས་པས། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། སྒྱུ་ལུས་ངོ་ཤེས་པས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྐྱེའོ། །དེར་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་བསྒོམས་པས་སྔར་གྱི་འབྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ལུས་བསྒོམས་པས། སྣང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་ནས་བར་དོར་ལོངས་སྐུ་ཐོབ་བོ། །གདམས་པ་ཟབ་མོ་གསང་བར་བྱའོ།།

།།འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་ལགས། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཉིད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པའི་མན་ངག་ལ། གཉིད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་སླམ་པའི་དྲན་པ་དང་། འདུན་པས་ལུས་ཅི་བདེར་ཉལ་ལོ། །རང་གི་སྙིང་གར་པད་མ་འདབ་མ་བཞི་ལ་ཨ་ནུ་ཏ་ར་དགོད། དབུས་སུ་ཧཱུྃ་བཀོད་ལ་ཤེས་པ་གཏད་པའམ། ཡང་ན། ཧཱུྃ་གཅིག་པུ་ལ་ཤེས་པ་གཏད་ལ༑ གཉིད་ལ་ཐུམ་འགྲོ་བ་དང་བདེ་སྟོང་དུ་ལྡན་གྱིས་བཏང་། དེའི་རྒྱུན་འོད་གསལ་མ་ཤོར་བར་བྱ། གཉིད་སད་དུས་ན་ཡང་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། བདེ་སྟོང་དུ་ལྷན་ལྷན་སྒོམ་འཕྲོ་ལ་གཉིད་དུ་ཅི་འགྲོ་བྱ། སོང་བས་འོད་གསལ་སྒོམ་འཕྲོ་འོང་། དེ་ནས། ཉིན་པར་གྱི་དུས་སུ་ཡང་། ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིད་ཆེ་བའི་ཐབས་བྱ། སྒོམ་པའི་སར་གདན་མཐུག་པོ་དང་གོས་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པས་ལུས་ཅི་བདེར་ཉལ། དྲན་པ་དང་འདུན་པས་འོད་གསལ་སྒོམ། དེའི་འཕྲོ་ལ་གཉིད་དུ་བཏང་ལ། དེའི་རྒྱུན་མ་ཤོར་བ་བྱ། གཉིད་ལོག་པའི་རྒྱུན་འོད་གསལ་དུ་ཅི་འགྲོ་བྱའོ། །དེ་ནུབ་ཉལ་ཁར་ཡང་སྔར་བཞིན་བསྒོམ། དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་དུ་བསྒོམས་པས༑ གཉིད་ལོག་མ་ལོག་ལ་ཁྱད་མེད་ན་འོད་གསལ་གོམས་པ་ཡིན། འདིར་རྨི་ལམ་ (༥ན) འགལ་རྐྱེན་ཡིན་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མཐུན་རྐྱེན་ནོ། །འདིས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཚོལ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ།།

༄ །།དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པའི་གདམས་པ་ལགས། ན་མོ་གུ་རུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན༑ ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཆུ་བོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པས། མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མར་འཆར། སྣང་བ་ཡང་ངོས་བཟུང་མེད། དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ན། འབྱུང་བ་ལྔའི་ལུས་འདིས། འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སངས་རྒྱས། མི་གནས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སངས་རྒྱས། ཡང་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན། སྐུ་གཉིས་རང་ཤར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུས་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆོས་སྟོན། སྤྲུལ་པའི་སྐུས་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདུལ་བདེ་བའི་སྐུར་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་སྟོན། བསྐྱེད་རིམ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་པས་འཚང་མི་རྒྱ། ས་བརྒྱད་པར་སླེབས་ཀྱང་༑ རྫོགས་རིམ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས། རྫོགས་རིམ་འབའ་ཞིག་བསྒོམས་པས་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་མི་འཆར། འབྱུང་བའི་ལུས་འདིས་བསྒྲིབས་པས། མཉམ་རྗེས་མེད་ཀྱང་། ལུས་འདི་མ་བོར་ཚུན་ཆད་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས། ལུས་འདི་བོར་ནས། ཡེ་ཤེས་ཟང་

ཐལ་དུ་སངས་རྒྱུར༌།། ༈ །སྐུ་བཞི་རང་ཆས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལགས་སོ།། ན་མོ་གུ་རུ། སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་ཞེས་ན། བསྒོམ་རྒྱུ་དོན་ངོ་མི་ཞེས། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ནི། གསལ་བའི་དཔེ་བུམ་པ་ནང་གི་མར་མེ་ལྟ་བུ་རང་རིག་རང་གསལ་བ་དེ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡིན། གསལ་བ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད། སྟོང་[༥བ]པ་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། རང་རིག་རང་གསལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། གསལ་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྐུ་བཞི་རང་ཆས་སུ་གནས་པའོ། ༈ །འཆི་ཀའི་མན་ངག་ལགས་སོ།། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། འོད་གསལ་ལ་འཆི་ཀའི་མན་ངག་ནི། འཆི་བའི་དུས་སུ་གློ་གཡས་པ་ཐབ་ལ།...འཆི་ཀ་མའི་འོད་གསལ་ཟིན་པར་བྱའོ་སླམ་པའི་འདུན་པ་དྲག་ཏུ་བཏང་། ཐམལ་པ་དང་འཆི་ཀར་ཞེས་པ་ལྟེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པས།...ཡུལ་ལྟེ་བར་རྩ་པདྨ་འདབ་མ་བཞི་ལ། ཨ་ནུ་ར་ཏ་རའི་ཡི་གེ་བཞི། དབུས་སུ་ཨ་དང་བཅས་པ་བསམ་ལ། དང་པོ་མདུན་གྱི་ཨ་ལ་ཞེས་པ་གཏད། དེས་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པས། ནད་གཡོག་པས་བལྟས་པས། གདོང་པ་ལ་ས་གོས་པ་དང་། སྣ་ཞོམ་པ་དང་། རྣ་བ་ཆག་པ་དང་། ལུས་ཟུངས་མི་ཐུབ་པ་འབྱུང་། འཆི་བ་པོ་རང་ལ་སྣང་བ་འདི་འོད་སྤྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོང་དུ་འབྱུང་། མདུན་གྱི་ཨ། གཡས་ཀྱི་ནུ་ལ་བསྡུ་བ་ལ་སོགས་པ། གཞན་རྣམས་ལའང་ཞེས་པར་བྱའོ།།...དེ་ལ་གཡས་ཀྱི་ཨ་ནུ་ལ་ཞེས་པ་གཏད་དེ། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པས། ནད་གཡོག་པས་བལྟས་པས། ཁ་ཆུ་དང་སྣ་ཆུ་ཐེངས་གཅིག་འོང་། དེ་ནས་སེང་གེས་སྐམས་ནས་འགྲོ། འཆི་བ་པོ་རང་ལ། སྣང་བ་འདི་དུ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་། དེ་ནས། རྒྱབ་ཀྱི་ཏ་ལ་ཞེས་པ་གཏད་དེ། མེ་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ། ནད་གཡོག་པས་བལྟས་པས། སོ་ཐམ། ལྟེ་ལ་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་འོང་། ལུས་ཀྱི་དྲོད་འཚོར་བ་འབྱུང་། འཆི་བ་པོ་རང་ལ། སྣང་བ་འདི་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ཙམ་ལས། ཆེས་མི་གསལ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས། གཡོན་གྱི་ར་ལ་ཞེས་པ་གཏད་དེ། རླུང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ། ནད་གཡོག་པས་བལྟས་པས། ཤི་འཕྲུས་བྱེད། མིག་གྱེན་ལ་བསྒྲིག ། [༡༠ན]དབུགས་ཤོ་བ་འབྱུང་སྟེ། དབུགས་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཡང་སྒྲ་དར་དར་པོ། །ནང་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སྒྲ་དར་དར་པོ་འོང་ཞིང་། དབུགས་འབྱུང་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་དཀའ་བ་འོང་། འཆི་བ་པོ་རང་ལ་སྣང་བ་འདི་མར་མེའི་རྣམ་པ་འོད་གསལ་བ་ཅིག་འབྱུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་མའོ། །དེ་ནས། དབུས་ཀྱི་ཨ་ལ་ཞེས་པ་གཏད་དེ། རྣམ་པར་ཞེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ། དེ་སྣང་བ་རགས་པ། དེ་ཕྲ་བ་ལ། དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ། དེ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པས༔ འོད་གསལ་བ་དེ་བདེ་སྟོང་གི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་། སེམས་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལྔའི་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ནས། རྣམ་པར་ཞེས་པ་ལ་ཐིམ༔ རྣམ་པར་ཞེས་པ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པས། དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་བོ།།...སྔར་གྱི་གཉིད་འོད་གསལ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་པ་དང་། འདིར་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དེའི་དུས་སུ་ཆོས་སྐུ་ཉམས་སུ

སྤྱོད་བ་འབྱུང་སྟེ། གང་ལྟར་འགྲོ་རུང་མི་འགྲོ་རུང་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་བོ།། ༄། །བར་དོའི་མན་ངག་ལགས།། བླ་མ་
དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བར་དོ་ལ་གསུམ་ཡིན། དང་པོ་སྣང་བ་གསུམ་གྱིས་བསྒོམས་པ་གོམས་
པའི་སྒོ་ནས་འོད་གསལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ངོ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཟུང་འཇུག་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། གསུམ་པ་དྲན་པ་དང་འདྲེན་པའི་སྒོ་ནས་མངལ་གྱི་སྐྱེ་གནས་དགག་པའོ། །འོད་གསལ་ལ་གསུམ་
ལས། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་འབད་རྩོལ་གྱིས་བསྒོམས་པ་གོམས་པའི་འོད་གསལ་དང་། སེམས་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་
སྐབས་སུ། བསམ་གཏན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྲིད་པ་བར་དོར་འཆར་བ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་
ལོ། །དེས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་ལེན་ཙ་ན་ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་
ལས་ ༼༡༠བ༽ གྲུབ། ད་ལྟ་འབྱུང་བཞིའི་ངོ་བོར་གནས། ཐ་མ་འཆི་བའི་ཚེ་འབྱུང་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ནི།
ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ཚེ་འབྱུང་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་བ་ལ་
ཐིམ་པའི་ཚེ་སྟོང་པ་སྟེ། ནང་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རྟགས་ཟླ་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྣང་བའི་གོ་བ་ནི། རྩ་ཐྲན་
རགས་པའི་རླུང་རྩ་གཉིས་པོར་ཚུད། རྩ་གཉིས་པོའི་རླུང་རླུ་ཧཱར་བག་ཙམ་ཚུད་པས། རྣམ་རྟོག་གི་རླུང་
འགག །ཕྱི་རྟགས་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇེ་མི་གསལ་ལ་སོང་། ནང་རྟགས་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་གསལ། དེ་
ལྟར་འགག་པས། ཞེས་སྡང་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་འགགས་པས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བག་
ཙམ་གསལ་བས་ན་སྣང་བ་ཞེས་བྱ། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་བག་ཙམ་གསལ་བ་འོང་། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་
ཚེ། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་སྟེ། ནང་རྟགས་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུ། ཕྱི་རྟགས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་དམར་དིང་ངེ་བ་
འོང་། མཆེད་པའི་གོ་བ་ནི། རླུང་རླུ་ཧཱར་ཆེར་ཞུགས་པས། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་
འགགས་པས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་བ་དེ་ཆེར་སོང་བས་མཆེད་པ་ཞེས་བྱ། ཡེ་ཤེས་གསལ་ཡེ་རེ་བ་འོང་།
མཆེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ནང་རྟགས་མར་མེ་ལྟ་བུ། ཕྱི་རྟགས་མུན་སྲོས་པ་ལྟ་བུ
ནག་ཐོམ་པ་འོང་། ཐོབ་པའི་གོ་བ་ནི་རྩ་རླུང་རླུ་ཧཱར་རང་བཞིན་གྱིས་ཚུད་པས། མ་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་བདུན་
འགགས་པས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་ལྷག་གིས་ཤར་བས་ན། ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་གསལ་སིང་
ངེ་བ་འོང་། དེ་གསུམ་ཤར་ཙ་ན། སྒོམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཞི་གནས་ཡིན། འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན། བསམ་གཏན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན། ཐོབ་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན།
༼༡༡ན༽ ཕྱི་རྟགས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ལྟ་བུ། ནང་རྟགས་སྤྲིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་
བུའོ། །ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་བྱས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཡུལ་མེད། ཤེས་པའི་ཉམས་མེད། བསམ་གཏན་གྱི་འོད་
གསལ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ཙ་ན། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ། སྒོམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ། འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ། དེ་
ཙ་ན་གོམས་པ་ཤས་ཆེར་བྱས་པས། འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་གནས། །བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་དེས་མི་

མཐོང་༔ །ལུས་རྒྱུ་དང་བྲལ་ཙམ་གྱིས་ཡར་གྱི་མཚམས་མེད་ཅེས་བྱ། དབང་པོ་རབ་ཆེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱ་བ
ཡིན་པས། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་གཞན་སྣང་ལ་འཆར། བར་དོ་དང་པོའི་འོད་གསལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །སྒྱུ་
ལུས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས་ཡིན། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་
བའོ༔ །མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི། ལམ་ལ་སྦྱོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞག་བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་ཞག་ཕྱེད་
དང་བཞི་ཚུན་ཆད་སྔ་མ་མ་ཤི་བའི་གོང་གི་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་མི་འབྲལ་ལ། དེ་ཕན་ཆད་ཕྱི་མ་ལུས་གང་ལེན་
པའི་ལུས་སུ་སྣང་། ཤི་བར་ཤེས། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྔོན་བྱུང་སྲིད་པའི་ཤ་གཟུགས་ཅན། །དབང་པོ་
ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་རྒྱུ། །ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན། །རིགས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །
སྲིད་པ་ཕྱི་མའོ། །ཤ་ཚུགས་ཅན་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལ་སྤྲིན་འོང་བ་དང་། ཆུ་ལས་ཉ་
འཕར་བ་བཞིན་བར་དོའི་སྣང་བ་ལས་མངལ་དུ་འཇུག་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཀུན་ལ།
མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཤེས་བྱ། དེ་ངོས་མི་ཟིན། ༼༡༡བ༽གཉིས་པ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི། ལམ་སྦྱོང་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་བསྒོམ་པའི་རྟེན་རང་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མའམ། འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་ཅིག་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན། དག་པའི་
སྒྱུ་ལུས་ཤེས་བྱ། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཞེས་བྱ། ལུས་གཅིག་གིས་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་སྟེ་དུ་མ་འབྱུང་། ཟུང་
འཇུག་ལ་གཉིས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གོ །སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྒོམ་པའི་
རྟེན་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་མ་བྲལ་བར། འོད་གསལ་སྒོམ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། འོད་གསལ་གྱི་
སེམས་བག་ཆགས་སྦྱོང་དུ་ཡོད་པའི་དུས་སུ། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི་
མེས་བསྲེགས་ནས། སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་མེད་པར་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག
ཏུ་གྱུར་ཙ་ན། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྱ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་
ཞེས་བྱའོ། །དབང་པོ་འབྲིང་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན། གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་གཞན་སྣང་ལ་འཆར།
བར་དོ་གཉིས་པ་སྒྱུ་ལུས་ངོས་བཟུང་བའོ། །མངལ་གྱི་སྒོ་དགག་པ་ནི་བཞི་ཡིན། དྲན་པ་དང་འདུན་པས་
དགག་པ་དང་། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དགག་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷས་དགག་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
དགག་པའོ། །དྲན་པ་དང་འདུན་པས་དགག་པ་ནི། བར་དོའི་མིག་ལམ་དུ་རིགས་དྲུག་གི་རྣམ་པ་འོང་། དེ་
དག་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཤེས་པའོ། །སྔར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཤེས་པར་ཆགས་པས་འཁྲུམས། དེ་ཡང་
མངལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་བླངས་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་སྙམ་དུ་བསམ་པས།
མངལ་དུ་འཇུག་པའི་བློ་ལྡོག་ལ། རང་ལྷའི་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སྒོམ་པའི་རྟེན་བྱས་ལ། འོད་གསལ་སྒོམ་སྙམ་
པའི་འདུན་པ་༼༡༢ན༽བྱའོ། །གཉིས་པ་བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དགག་པ་ནི། རིགས་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆགས་
སྡང་ཡིན་པས། ཕ་ནི་བླ་མར་བསྒོམ། མ་ནི་བླ་མའི་ཡུམ་དུ་བསྒོམ། བླ་མའི་ཡུམ་ལ་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ།
ཞེ་སྡང་དང་མིག་སེར་བཟློག་ལ། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསམས་ལ་དད་གུས་བྱའོ། །དབང་དང་གདམས་ངག

ཞུའོ༔ །རང་ལྷ་སྐུ་སྒྲུབ་མ་ལྷ་བུ་ལ་སྒོམ་པའི་རྟེན་བྱས་ལ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ཡི་དམ་ལྷས་དགག་པ་ནི། ཕ་མ་སྙོམས་འཇུག་བྱེད་པའི་དུས་སུ། ཕ་ཧེ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལ་སོགས་པར་བསྒོམས་པས། ཆགས་སྡང་མི་སྐྱེའོ། །ཆགས་སྡང་གི་བློ་ལྡོག་ལ། རང་ལྷ་སྐུ་སྒྲུབ་མ་ལྷ་བུ་ལ་སྒོམ་པའི་རྟེན་བྱས་ལ་འོད་གསལ་བསྒོམ། བཞི་པ་སྒྲུབ་མ་ལྷ་བུས་དགག་པ་ནི། སྒྲུབ་མ་ལྷ་བུ། རྨི་ལམ་ལྷ་བུ། རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ། སེམས་འཕྲུལ་པའི་སྣང་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན། ཆུ་ནང་གི་ཟླ་བ་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམ་ལ། ཆགས་སྡང་གི་བློ་ལྡོག་ལ། རང་ལྷ་སྐུ་སྒྲུབ་མ་ལྷ་བུ་ལ་རྟེན་བྱས་ལ་འོད་གསལ་བསྒོམ། བདུན་ཕྲག་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཁེགས་ན། གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚེགས་མེད་པས། ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ཙམ་ཆད་ལམ་སྦྱངས་ནས་སངས་རྒྱའོ། །བར་དོ་གསུམ་པའོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱ་མ་ནུས་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་འདུག་ན། མངལ་བདམ་པ་ནི། རང་ལྷ་སྐུ་སྒྲུབ་མ་ལྷ་བུ་དང་། མ་བྲལ་བར་གཞན་དོན་ལ་མཐུ་ཡོད་པ་དང་། རང་དབང་ཅན་དུ་ལུས་བླངས་ཏེ། ཚངས་པའམ། བརྒྱ་བྱིན་ནམ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་ནས་ལམ་སྦྱངས་ནས་སངས་རྒྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ཐ་མའོ། །ཡང་ན་རང་གི་དོན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རང་དབང་ཅན་དུ། གཞན་དོན་༼༡༢བ༽ལ་མཐུ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ། །བར་དོའི་གདམས་པ་ཟབ་མོའོ།། ༈ ||འཕོ་བའི་མན་ངག་ལགས་སོ། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཕོ་བ་ལ་དོན་གསུམ་ལ་སྦྱངས་ཏེ་འཕོ་བའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། སྔོན་དུ་རླུང་སྦྱངས་པའི་བུམ་པ་ཅན་ལ་བསླབས་པས༔ རབ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། འབྲིང་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས། ཐ་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་བ་དྲུག་ཁེགས་ནས་འཕོ་བ་སྦྱོང་། དེ་མི་ཁེགས་ན་རླུང་སྦྱོང་ངོ་། །དེ་ནས་འཕོ་བ་སྦྱོང་བ་ནི། ལུས་གནད་བཅོས་ནས། སྒོ་དགུ་ཡི་གེ་དགུས་བཀག །ལྟེ་བ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་ཨ་གནས་པ་དེ། སྤྱི་བོ་ནས་རྩ་བ་ཐག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུས་བཏགས་ནས་ཡོད་པར་བསམ། དེ་ནས་རླུང་ནང་དུ་བསྡུམ། ཧིཀྐ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་བརྗོད་པས། ཨ་དེ་ཡར་ལ་སྤྱི་བོའི་ཀླད་པའི་སྟེང་དུ་ཐོད་པའི་འོག་ཏུ་ཡེར་གྱིས་ཡོང་བར་བསམ། དེ་ནས། རླུང་ཁུག་པ་ཅིག་དལ་བུས་རྒྱུར་གཞུག །དེ་ནས། ཡང་རླུང་ནང་དུ་བཞག་ལ། ཀ་ཧིཀ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་...ཁྲིན་པའི་ནང་གི་སྦྱུང་རྩེའུ་བཏང་བ་བཞིན་ལོག་སོང་ནས་ལྟེ་བར། གིས་མར་དབབ། དེ་ནས་ངལ་བསོ་ལ། ཡང་ཐུན་མཚམས་སུ་སྤྱི་བོར་མི་བཞག །དེ་ལྟར་བྱས་པས། འབྱོངས་པའི་ཚད། དབྱལ་བ་དང་། སྤྱི་བོ་ཚ་ཙག་ཙག་པ་འོང་། ལྷ་ཆེར་འགྲོ །དེ་ལྟར་འཕོ་བ་ལ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བྱས་ནས་སྦྱངས་ན། ལོ་དྲུག་ཅུ་ལོན་ཡང་འཕོ་བཏུབ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་འཕོ་བ་སྦྱངས་ནས། འཆི་རྟགས་བྱུང་ན། འཆི་སླུ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཀྱང་མི་ཕན་ན་འཕོ་བ་བྱ་སྟེ། བྱེད་ལུགས་འཕོ་བ་དངོས་གཞི་ན་གསལ་ལོ།། ༈ ||རྨི་ལམ་གྱི་འཁྲུམས་སེལ་ལགས། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཁྲུམས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། རྩ་བ་བཞི་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལ་འཁྲུལ་འཁྲུམས་དང་། སྔར་གྱི་རྒྱུན་ལ་

འབྱམས་པ་དང་། ༼ཀཱན༽སད་འབྱམས་དང་། བརྗེད་འབྱམས་དང་བཞིའོ། །འཁྲུལ་འབྱམས་ནི། མ་ཟིན་པ་ཡིན། དེ་ལ་རླུང་དྲག་པོ་བཟུང་གིན་བྱས་པས་ཟིན་ཏེ་འོང་། རྒྱུན་འབྱམས་ནི། རྨི་ལམ་ཟིན་པར་བྱའོ༔ །དེ་རང་འབྱམས་པའོ། །དེ་ལ་ཟིན་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས་སྦྱངས་པས་ཟིན་གསུང་། སད་འབྱམས་ནི། གཉིད་མ་སད་པར་ཟིན་འཕྲོ་ལ་སད་པ་ཡིན་སྙམ་ནས་འཕྲོ་བཅད་པ་འོང་གསུང་། དེ་ལ་གཉིད་མ་སད་པར་སྦྱང་སྙམ་པའོ། །དེས་ཟིན་གསུང་། བརྗེད་འབྱམས་ནི། ཐེངས་ཅིག་ཟིན་ཡང་བརྗེད་པ་འོང་། དེ་ལ་མ་བརྗེད་པར་བྱའོ་སྙམ་པས་མི་བརྗེད་གསུང་། བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ན་འཁྲུལ་འབྱམས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་གསུང་། སྔར་གྱི་རྒྱུན་འབྱམས་ལ་བཞི་ལས། བདག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱམས་པ་ནི། བདག་ཤེས་ནས། རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བར་རྒྱུན་དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ། །གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱམས་པ་ནི། མི་གཞན་དུ་སྣང་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་ཞིང་སྦྱང་བའོ། །གཉིད་འབྱམས་ནི། གཉིད་དུ་སོང་ནས་སོ། །རྨི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱམས་པ་ནི། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་ཞིང་སྦྱོང་བར་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོ་ཡང་དབྱེ་བ་དེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །བཙོས་ལུགས་གོང་གི་བཞི་པོ་ལས་མེད་གསུང་། རྨི་ལམ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ༔ ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བའོ། །ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནི། རང་དབང་མེད་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། མ་དག་པའོ། །ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི། རང་དབང་ཅན་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དག་པའོ། །དྲན་པ་དང་། སྒྱུ་མར་ཤེས་པ་དང་། རྨི་ལམ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། གཉིད་མ་ལོག་པའི་དུས་སུ་ཡང་། སྣང་སྲིད་སྒྱུ་མར་ཤེས་པར་བྱ། །སྒྱུ་མ་དངོས་ནི་རྨི་ལམ་ཡིན༔ །གང་གིས་རྟག་ཏུ་༼ཀཱབ༽བསྒོམས་གྱུར་ན། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རྨི་ལམ་ཟིན་པའི་ཐབས་ལ། །རླུང་བུམ་པ་ཅན་ཐུན་རེ་བསྒོམས་ལ། གཉིད་ཐུམ་གྱིས་འགྲོ་ཁར་རླུང་ལྡེ་བར་བཅུག་ལ་ཉལ་ལོ།།

༄༅། །།བར་དོ་སྐུ་བཞིའི་ངོ་སྤྲོད་ལགས་སོ།།

བླ་མ་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མན་ངག་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མ་བཅོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་བཞག་པ་དང་། སྣ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བའི་མན་ངག་གིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་རོ་མཉམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པས་འབྲས་བུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་བར་དོའི་མན་ངག་གིས་མ་བཅོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་སྣ་ཕྱིའི་བར་དོ་དང་། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་བར་དོ་དང་། འཆི་བའི་བར་དོའོ༔ །དེ་ལ་ཤེས་པ་སྣ་ཕྱིའི་བར་དོ་ནི། དཔེར་ན། དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ལ། དབྱར་གྱི་སྤྲིན་དང་ན་བུན་ནི་ཡལ། དགུན་གྱི་རླུང་དང་ཚུབ་མ་ནི་མ་ལངས། ཉི་མ་རི་རྩེ་ལ་ཤར་བའི་དུས་སུ། ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་བལྟས་ཙ་ན། གསལ་སིང་ངེ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར། ཤེས་པ་སྣ་མའི་རྟོག་པ་ནི་འགགས། དྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗེད། ཕྱི་མའི་རྟོག་པ་ནི་མ་ལངས་པའི་དུས་སུ་ཤེས་པ་གསལ་སིང་བ་རྟོག་མེད་ཅིག་འབྱུང་བའོ། །གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་བར་དོ་ནི། གཉིད་ཉལ་བའི་དུས་སུ། གཉིད་ནི་མ་ལོག །ཕྱིའི་རྟོག་

པ་ནི་འགག་པའི་དུས་སུ། ཞེས་པ་མ་བཅོས་པའི་གསལ་ལེ་སིང་ངེ་བའི་རྟོག་མེད་འབྱུང་བའོ། །འཆི་ཁའི་
བར་དོ་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། མཐར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ།
འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྣམ་རྟོག་ནི་འགགས། ཕྱི་མའི་རྣམ་རྟོག་མ་ལངས་པའི་བར་དེར། མ་བཅོས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གཉུག་མ་གསལ་སིང་ངེ་བའི་རྟོག་མེད་༼༧ན༽ཅིག་འབྱུང་ངོ་། །མ་བཅོས་པའི་རང་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ནི།
ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟིན་ནས། དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་གནས་པའོ། །སྤྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བའི་མན་ངག་གི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་རོ་མཉམ་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་སྟེ། རོ་མཉམ་དུ་བསྒོམ། འཇིག་རྟེན་འདི་
དང་ཕྱི་མ་བསྲེ་སྟེ། རོ་མཉམ་དུ་བསྒོམ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དུ་བསྒོམ་པའོ། །དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པས་འབྲས་བུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་སོ། །བར་དོ་རྣམ་གསུམ་དང་། སྐུ་བཞི་ངོ་སྤྲོད་པའི་གདམས་
ངག་གོ །བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྲུལ་སྐུ་ཐོབ། འོད་གསལ་བསྒོམས་པའི་དགོས་པ་ནི།
ཆོས་སྐུ་ཐོབ། ཟུང་འཇུག་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ། སྐུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་
དུ་རྟོགས་པ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །ཇ་
ཏཻ་ལོ་པས། དཔལ་ནཱ་རོ་པ་ལ་གནང་བའོ།། ༄ ||ལུས་གནད་ཀྱི་མན་ངག་ལགས་སོ། །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། །གདམས་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་ན་འདི་ལྟར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ཞེས་པར་བྱ་བ་ནི། རྐང་པ་རེའུ་མིག་ལྟར་བསྒྱིལ། སྒལ་པ་ཆུ་ཤིང་ལྟར་བསྲང་། ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་
མཉམ་བཞག་བྱས་ལ། ལུས་གནས་ལུགས་སུ་བཞག་པའོ། །དེ་ནས་ལུས་ལ་རྩ་རྣམ་པ་གསུམ་གནས་ཏེ།
རྩ་གསུམ་འདུས་པའི་མདོར་མཉམ་བཞག་བྱས་ནས། ལྟེ་བའི་ཐད་ཀར་རྩ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཨ་དམར་པོ་ཤད་ལྟ་
བུ་ཅིག་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྩོལ་སྦྱར་དྲག་ཏུ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བླ་མའི་མན་ངག་འདི་ནི། ཡང་དང་
ཡང་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། ལུས་ལ་བདེ་དྲོད་ཤུགས་ཀྱིས༼༧བ༽འབྱུང་ལ། སེམས་ལ་འོད་གསལ་
དང་གིས་འཆར་རོ། །བླ་མ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པའི། །ཐབས་ལམ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་འདི། །སྐལ་ལྡན་ལས་ཅན་
མ་ཡིན་པ། །གཞན་ལ་བྱིན་ན་དམ་ཚིག་ཉམས། ། ༄༅། །ཆོས་རྗེ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་། ཕྱག་ཆེན་གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་
མན་ངག་བཞུགས་སོ། །བླ་མ་མཉམ་མེད་རིན་པོ་ཆེ། །སྐུ་བཞི་དབྱེར་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །སྐལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་
ངོ་སྤྲོད་པའི། །རྟོགས་ལྡན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འདུད། །ཚེ་འདི་ལ་ལྟོས་ཐག་བཅད་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག
ལ་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་། བླང་བྱའོ། དེ་ལ་སྤང་བྱ་ནི། རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་དུས་ན་ཞེན་ན།
བདག་པོའི་རྐྱེན་གྱི་དུས་ན། ལོག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད། དམིགས་པའི་རྐྱེན་གྱི་དུས་ན་མ
འབྲེལ༔ དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱི་དུས་ན། རི་དྭགས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཁོར་བར་སྣང་བའོ། །བླང་བྱ་ནི།
རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་དུས་ན་མ་ཞེན། བདག་པོའི་རྐྱེན་གྱི་དུས་ན། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད།

དམིགས་པའི་རྐྱེན་གྱི་དུས་ན་མ་འབྲུལ། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱི་དུས་ན། རེ་དོགས་མེད་པ་ལས་འཁོར་བ་ཆོས་སྐུར་སྣང་བའོ། །རྟོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བླ་མ་བསྟེན་དགོས། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འཆར་བ་དང་། གང་ཟག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འཆར་བའོ༔ །དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་སྐུ་དྲིན་ཅན་དུ་ཤེས་པས། རྟོག་པ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་འཚམ་པ་བྱུང་ཡང་། མི་བཟོད་པ་མེད་པ། གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ།...འགལ་བ་སྐྱུར་ནུས་པ། གསོལ་བ་འདེབས་ནུས་པ། རང་གི་ཤེས་པ་མདུང་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐོར་བ་དང་འདྲ།...མ་འབྲུལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་འབྱེད་ནུས་པའོ། །དེ་ཡང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ནི་གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཏེ། ལྟ་བའི་གོ་ཆ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་པའི་༼༧༥ན༽མཚན་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་སྐུ། འགག་པ་མེད་པ་ལོངས་སྐུ། གནས་པ་མེད་པ་སྤྲུལ་སྐུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐུ་གསུམ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་སྣ་ཚོགས་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའོ། །སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐུ་བཞིར་ངོས་འཛིན་པ་དེ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་རྟོག་བྱུང་ཚད་སེམས་ཉིད་ཡིན་པས་མི་སྤོང་བར་སྐུ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོགས་པ་སྐུ་བཞི་ཡིན་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འགྲོ་ཡི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོགས་པ་གདོད་མ་ནས་སྐུ་བཞིར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་བཞི་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྟ་བའི་གོ་ཆའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅའ། ལུས་བསྲང་། མིག་སྣ་རྩེར་ཕབ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཟབ་མོའི་དོན་འདི་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་མིག་ནི་སེམས་ལ་ལྟ། ཅིག་ཏུ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པ། སེམས་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །

དེའི་དོན་ནི། སེམས་དེ་ཡེ་ནས་སྐྱེ་མ་མྱོང་། ནམ་ཞིག་འགགས་ན་ཡང་འགགས་ཏེ་འགགས་པའི་རྒྱུ་མེད། གནས་ན་ཡང་དུས་ཅི་ཙམ་གནས་ཏེ། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་མེད། དངོས་པོ་མེད་དེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་གྲུབ་རྒྱུ་མེད་པས། དངོས་པོ་ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་༼༧༥བ༽པ་ནི། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བོ། །ཐོབ་པའི་དོན་དེ་ཤེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་...ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྣམ་པར་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་པ་ནི། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ཡང་། ཡེངས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། བློས་མི་སྤོང་བར་སྙིང་དུ་སྡུག་པར་བལྟ། དགོས་པར་བྱ། སྐུ་དྲིན་ཆེ་བར་བལྟ། མེད་དུ་མི་རུང་བར་བལྟ། དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོ་རང་ལ་རང་ཆས་སུ

ཡོད་པས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ལམ་དུ་ཁྱེར་བས། རྟོག་པ་རང་ཞི་རང་དག
ཏུ་འགྲོ། དཔེར་ན། མཚོ་ལ་འཁྱག་པ་ཞུ་བའམ། ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་དེངས་པ་བཞིན་དུ་སོང་། ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པ་མེད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྦྱོང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུ་དེ། རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་
འབྱོར༔ སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར། དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། མཉམ་བཞག་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་
ཡིན་ནོ། །ཐམལ་གྱི་ཤེས་པ་བྱབ། རྟོག་པ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་གདམས་ངག་གོ། ༈ །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བླ་མའི་ཞལ་ནས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་སྒོམ་པའི་དུས་ན། ཕྱི་ལྟ་བའི་གོ་ཆ་དང་།
ནང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་གཉིས་ཡིན་གསུང་། ཕྱི་ལྟ་བའི་གོ་ཆ་ནི། དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་རྒྱུན་མི་གཙོད།
སྡིག་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་ལ་འཛེམ་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱ་གོ་ཆ་ནི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་བལྟས་པའི་དུས་ན། ཞི་
གནས་བདེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་བལྟ། དེ་མ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་ལྟ་བར། ཤེས་པ་མ
ཡེངས་པར་...བསྒོམས་པས་ཅི་ཞིག་ཅན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་གསུང་། འཛོག་པ་ཡིན། མ་
ཡེངས་པའི་དུས་སུ་རྣམ་རྟོག་ཡེ་མི་འོང་། ༼༡༨ན༽ཤེས་པ་ཡེངས་པའི་དུས་སུ་རྣམ་རྟོག་ཅིག་ཡེར་གྱིས་འོང་།
དེ་བྱུང་བའི་དུས་སུ། དེ་ལ་བལྟས་པས། རྣམ་རྟོག་དེ་དང་པོ་མ་སྐྱེས། བར་དུ་མི་གནས། ཐ་མར་མི་
འགག་སྟེ། དངོས་པོའམ། ངོ་བོ་ཉིད་དམ། ངོས་བཟུང་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདུག་པ་བྱབ་ཡིན།
འོ་དེ་རང་གི་སེམས་སུ་འདུག །སེམས་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདུག །སྐྱེ་མེད་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་སྐུར་འདུག
སྣླམ་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཡིན་གསུང་། དེ་ལས་མེད། འབད་ནས་སྒོམས་གསུང་།། །།བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ
ནས༔ སངས་རྒྱས་ལ་རེ་བ་མེད་དེ། སྐུ་གསུམ་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་ལ་དོགས་པ་མེད་དེ།
སྤང་དུ་མེད་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བུད་ཤིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བླམ་ལྕུགས་རི་བའི་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། ཕྲད་
འཛེམས༔ ཕྱི་བསླག །མེད་སྤྲུལ་བྱབ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་ཆེན་པ་དེ་སྒོམ་པའི་དུས་སུ། རྣམ་རྟོག་བྱུང་བ་ལ་
ཕྲད་འཛེམས། རྟོག་པ་བྱུང་མ་ཐག་སྐྱེ་མེད་དུ་ཆོད་པ་ཡིན། ཕྱི་བསླགས་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དང་པོ་གང་ནས
བྱུང་བལྟས་པས། སེམས་ལས་བྱུང་། མཐར་ཡང་སེམས་ལ་ཐིམ། སེམས་དང་གཉིས་མེད་ཐ་མི་དད།
སེམས་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་དེ་ཕྱི་བསླགས་པ་བྱབ་ཡིན་གསུང་། མེད་སྤྲུལ་པ་ནི། སེམས་ལ་ལྟེ་བ་དེ་བས་བདེ་
བསམས་ནས། མི་བདེ་བ་དེ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་
གསུང་༔ དཔེ་གསུམ་ནི། ནགས་ལ་མེ་མཆེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རླུང་ལ་སོགས་པ་ཅི་ལྟར་ཆེ་བ་ལྟར་གྲོགས
སུ་འགྲོ །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་རྟོག་ཅི་སྐྱེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་གསུང་། ཆུ་ལ་ཁ་བ་བབ་པ་དང་འདྲ
སྟེ༔ ཁ་བ་བབས་ཚད་ཆུར་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་རྟོག་སྐྱེས་མ་ཐག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་རོ་
གཅིག་པའོ། །སྔར་འདྲིས་ཀྱི་མི་༼༡༨བ༽མཐོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཡིན་མིན་རྟོག་དཔྱོད་བྱ་མི་དགོས་པར་ངོ་

ཞེས༔ དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་རྟོག་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱ་མི་དགོས་པར། སྐྱེ་མེད་དུ་ངོ་ཞེས་གསུང་། དེ་དག་བཞེས་ལུགས་རི་བའི་འཁྲེར་ལུགས་ཡིན་གསུང་།། །།ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ནི། གང་དང་སྐྱེས་སྦྱོར་ཞེ་ན། རིག་པ་དང་༔ སྟོང་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། དེ་རང་དང་ཐ་དད་འདུག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་གསལ་བ་བདེ་བ་སྟོང་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བས་ན། ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་རོ། །དེ་ལ་གཉིས། ལྟ་བའི་གོ་ཆ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བའི་གོ་ཆ་ནི། མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་ནི། དང་པོ་གནས་ཀུང་མ་སྐྱེས། བར་དུ་གར་ཡང་མི་གནས། ཐ་མ་གར་ཡང་མི་འགག །ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་སུམ་གྲུབ་སྟེ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ། ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་སྐུ། འགག་པ་མེད་པ་ལོངས་སྐུ། གནས་པ་མེད་པ་སྤྲུལ་སྐུ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའོ། །སྐུ་བཞིར་ཐག་ཆོད་པ་ནི་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་ལ་གོ་མ་འགགས་པ་ཅིག་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་ནི་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཁྱད་པར་ནི། ཞེས་པ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར། ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་སྒྲིབས་པའི་ཞེས་པ་ལྷང་ངེ་གསལ་བ། གནས་པ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱེད་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་༼ཀྱཱན༽ཤར་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་ལ། རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤར་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ༔ །ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ནི། ཐོས་སྐྱེ་མེད་ལ་སོགས་པ། པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་ཏུ་ལན་གསུམ་བརྗོད། བསམ་པའི་ཤེས་རབ། དེའི་དོན་གོ་བར་བྱ། སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ། མ་ཡེངས་པར་ཅེར་སྣང་ཅེ་དྲན་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། འདུག་པ་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། རྩེ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པ་བྱུང་ན། ཐད་འཛིན། ཕྱི་བསླག །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ལམ་དུ་ལོངས་ནས། རྟོག་པ་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལམ་ཡེངས་པར་བྱས་པས། ཕྱིའི་སྣང་བ་བན་བུན་ཙམ་དུ་ཆོད་ཙ་ན། དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་རིག་པ་གཅེར་བུ་འབབ་ཞིག་ཏུ་རྣམ་རྟོག་གིས་གོས་པ་མེད་པ། བྱུང་ནས། དེ་ཙ་ན་གོམས་པ་མཐའ་ཕྱིན་ནས་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ནི། སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས། ལྟ་བའི་གོ་ཆས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་བསྟན་པའོ། །བླ་མ་དམ་པའི་གདམས་པ་ཉམས་མྱོང་དང་འགྲོགས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན། སེམས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡེངས་པའོ།། ༈ །།

ཆོས་རྗེ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་སྒྲོས། སློབ་དཔོན་ཧཱུྃ་ཆྷེ་ཧེ་རུ་ཀའི་དགོངས་པའོ། །ན་མོ་གུ་རུ། སློབ་དཔོན་ཧཱུྃ་ཆྷེ་ཧེ་རུ་ཀའི་དགོངས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ནི། ངོ་བོ་གསུམ། དམ་ཚིག་བཞི། གོལ་ས་གསུམ། བཞག་ཐབས

བཞིའོ༔ །དེ་ལ་ངོ་བོ་གསུམ་ནི། ༼༡༢བ༽དང་པོ་རྩོལ་སྒྲུབ་མེད་པ། གཉིས་པ་མ་བཅོས་པ། གསུམ་པ་བྱུང་ཚོར་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་སུ་ཤེས་པའོ། །དམ་ཚིག་བཞི་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་དུ་མེད་དེ། རང་གི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་རྟེན་དུ་མེད་དེ། སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་དེ། སེམས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་ལ་དོགས་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་སྒོམ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོལ་ས་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་རེ་ན་གོལ། འཁོར་བ་ལ་དོགས་པ་ན་གོལ༔ དངོས་པོར་སྣང་བ་འདི་ལ་ཞེན་ན་གོལ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞག་ཐབས་བཞི་ནི། རྒྱ་མཚོ་རླབས་ནི་དྭངས་པ་བཞིན་དུ། རྩོལ་མ་བཅོས་པར་བཞག་གོ །ཉི་མ་སྤྲིན་གྱིས་མ་བསྒྲིབས་པ་བཞིན་དུ། ཚོགས་དྲུག་མི་དགག་པ་རང་ལུགས་སུ་བཞག་གོ །དུས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡེངས་པར་བཞག་གོ །ཧཱུཾ་ཧྲཱི་བའི་དགོངས་པའོ།། ༄ །།ཆོས་རྗེ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་ལྷ་སྒོམ་ཡང་དག་གི་མན་ངག་གོ །བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བླ་མ་རྟོགས་ལྡན་ཅིག་དང་། སློབ་མ་སྐལ་ལྡན་ཅིག་ཕྲད་ན། བླ་མ་དེས། སྨིན་པར་བྱེད་པ་དབང་རྣམ་པ་བཞི་བྱས་ནས། གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས...བསྐྱེད་རིམ་ནི་ལྷ་སྐུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྒོམ་པ་དང་། རྩ་རླུང་སྒོམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཀུང་ཡིན་གསུང་། རྫོགས་རིམ་ནི། འོད་གསལ་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམས་པས་ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ༎ སློབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མངོན་པར་སྒོམ་པ་ལས་འབྱུང་གསུང་། ལུས་བདེ་བ་དང་། སེམས་བདེ་བ་ཡང་འོང་སྟེ། ནང་དུ་རྟགས་རྣམ་པ་ལྔ་འཆར། ཕྱིར་ཡང་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། རྟགས་དང་པོ་དུ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་སྣང་བ་འགགས་ཏེ་རླུང་རླུ་ཧྲིར་ཚུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས ༼༡༣ན༽མཐར་ཕྱིན་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུང་། རྟགས་གཉིས་པ་ཤར་དུས་སྣང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་སྣང་བ་འདི་ལ་མི་ཟེར། སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བྱ་བ་ཡིན། རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་དུས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་འབྱུང་། སྒོམ་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན། རླུང་སེམས་སུ་ཚུད་པའི་རྟགས་ཡིན། རྟགས་བཞི་པ་ཤར་དུས་ལྟ་བའི་དོན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་ཅིང་གསལ་བ་དང་། འཕྲིན་ལས་བཞི་འགྲུབ་སྟེ། ལྟ་བའི་དོན་བྱ་བ་ནི༔ སེམས་ཉིད་ལ་བློ་ངེས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ནི། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་ཤར་བའོ། །འཕྲིན་ལས་བཞི་འགྲུབ་པ་ནི། བཟླས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་མི་དགོས་པར། འཕྲིན་ལས་བཞི་གང་བྱེད་ཀྱང་ཚེགས་མེད་པར་འགྲུབ་བོ། །རླུང་འོད་གསལ་དུ་ཚུད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། ལུས་འཇའ་ཚོན་ནམ་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བ་འོང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། ལྟ་བ་དང་ལྟ་བྱེད་མེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཟེར་བ་ཡིན། ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་ཤིང་། བློ་དང་བྲལ་བས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་གསུང་། །རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ནི། བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུ། འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ན་ལམ། རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཡང་། མར་གྱི་དཔང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུ་མ་རིག་པ། ལམ་སྡིག་པ་ཆུང་དུ་ལས་ཆེན་པོར་འཕེལ་བ། འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་མོ། །ཡར་གྱི་དཔང

དུ་བྲུས་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། རྒྱུ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་ན་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བྱེད། དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས། འབྲས་བུ་སྐུ་གསུམ་མོ། །ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་༼༡༨བ༽པ། མ་བཅོས་པ། གཉུག་མ་གསུམ་ལས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ནི། དང་པོའི་ཤེས་པ། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱིས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའོ། །མ་བཅོས་པ་ནི། བཅས་བཅོས་མི་བྱ་བར་རང་གར་བཞག་པའོ། །གཉུག་མ་ནི། དེའི་དོན་སྐྱེས། ཉོན་མོངས་པ་འགགས་ལ། རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད། ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡོད༑ འཛིན་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཡིན། རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ་མ་ཡེངས་པ་དེ་ཉིད། རྒྱུན་ཆད་ད་ལྟ་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་མི་བདེན། སངས་རྒྱས་ལ་ཉམས་མྱོང་ཡོད་མ་མྱོང་། ད་ལྟ་འཛིན་པ་ཡོད་ཟེར་མོད། དེ་ས་བཅུ་མན་ཆད་ལ་འཛིན་པ་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་པ་རབ་ལ། རྣམ་རྟོག་སྐད་ཅིག་མ། འབྱིང་ལ་འཚོལ་བར་ཡོད། ཐ་མ་ལ་མི་རྟོག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་གསུང་།། །།མི་རྟོག་པ། ཡེ་ཤེས། སྟོང་པ་གསུམ་ལས། མི་རྟོག་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ནི། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་བྱ། སྟོང་པ་ནི། བདེ་སྟོང་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།། །།སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད༑ རང་བཞིན་ངོ་བོ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའོ། །རང་བཞིན་ནི་གསལ་ལ་གོ་མ་འགགས་པའོ། །ངོ་བོ་ནི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནི། རིག་པ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་གསུམ་བྱས་ནས། བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པ་ལ་གསུམ། སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མར་ལྷའི་སྐུར་ཧལ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །ཚོ་ག་གསུམ་གྱིས་སྒོམ་པ་ནི། ཧེ་རུ་ཀ་བསྒོམ་པའི་སེམས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། རཾ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱུྃ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་༼༡༩ན༽ཡོངས་ལ་བྱ་བ། དེ་ཐམས་ཅད་འོད་དང་ལྷར་བྱས་ནས་ཡང་ཧཱུྃ་དེ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷའི་སྐུར་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ལུས་ལྷའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྡན་པའོ། །སྒྲིབ་པ་ནི་གསུམ་ཀ་བྱང་སྟེ། ཁྱད་པར་ལུས་ཀྱི་བྱང་ངོ་། །གསང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པས། ངག་གི་བདེན་པ་འགྲུབ་སྟེ། ཚེ་འདིར་སླུས་པ་གཉན་པ་དང་། དགྲ་བགེགས་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས། ཕྱིས་བཟླས་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་པ་ནི་གསུམ་ཀ་བྱང་སྟེ།ཁྱད་པར་ངག་གི་བྱང་ངོ༑ །ཡིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཉུག་མའོ། །རྫོགས་ན་དཀར་པོ་ཅིག་ཐུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ནི་གསུམ་ཀ་བྱང་ངོ་། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགོས་པ་ནི། དབང་པོ་འབྲིང་དང་། ཐམ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་ལྡོག །རབ་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་འབྱུང་། །བདེན་པ་མཐོང་བར་ཙཤད། ཐམལ་གྱི་ཞེན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིང་དང་རུས་སྤངས་ཏེ། རིགས་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས། མིང་ནི་ཧེ་རུ་ཀའོ། །ཟུང་འཇུག་གི་རྟོག་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཡིད་ཡུལ་དུ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ལས། དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པས

ནོ༔ །འབྲིང་གིས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ། ཅེས་བཤད་དོ། །ཐམས་ལྷ་མི་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ། རབ་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་གནད་གང་ཞེ་ན། ལྷའི་སྐུ་དེ་བཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན། དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་ཤེས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །འབྲིང་གིས་སྒྱུ་མར་ངེས། ཐམས་མོས་པ་བྱེད། རབ་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའོ། །༼༡༩བ༽ བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྷ། ངེས་ཚིག་རིམ་གྱིས་འབྱེད། དབྱེ་བ་ཐ་དད་དོ། །སྒྲིབ་པ་ནི་གསུམ་ལས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དོན་མ་རིག་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དེའོ། །དེ་གསུམ་སྤོང་བ་ལ། དགེ་བཤེས་བཀའ་གདམས་པ་ཀུན། སྔོན་དུ་གཉིས་པོ་སྤྱངས་པས། ཤེས་སྒྲིབ་ཞོར་ལ་བྱུང་གསུང་། བླ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། སྔོན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། དེ་འབྱོངས་ན་གཉིས་པོ་སྒྲོག་རང་བཏྲལ་ཞེས་བྱ། མ་འབྱོངས་ན་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་བཅད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་ཡང་སྐྱེ། ཤེས་སྒྲིབ་འབྱོངས་ན་སྡོང་པོ་རྩ་བ་བཅད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་སྐྱེ་རྒྱུ་མེད་གསུང་། དེ་གཉིས་ཀ་བདེན། དགེ་བཤེས་པ་བདེན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད། བླ་མ་བདེན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཀོ་ལོང་མ་གསོལ་ན། གཉིས་པོ་ཟད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་སོ་སྐྱེའི་དུས་ན་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱ། ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན་གནས། ཡུལ་དང་བྲལ་ནས་སྣང་གི །འཕྲུལ་དུ་རྣམ་སྨིན་མི་འབྱིན། དེའི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་དགེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས༔ ས་བོན་གདབ་བྱ་འདེབས་བྱེད་མེད། བག་ལ་ཉལ་དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །ཅེས་གསུངས་པས། ཟབ་པ་ནི་གཏིང་མི་རྙེད་པའོ། ཕྲ་བ་ནི་མི་མཐོང་བའོ། དེ་ལ་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་བོན་འདེབས་པ་ནི། དཔེར་ན༔ རང་གི་གདོང་པ་ལ་ཙོན་དཀར་ནག་གཉིས་བྱུགས་ནས། མེ་ལོང་ལ་བལྟས་པས། གདོང་ཕ་གིར་ཤར་བ་དེ། གདོང་པ་ཕ་གིར་འཕོས་པ་མ་ཡིན། གདོང་པ་༼༢༠ན༽ དངོས་མིན་ཏེ། མེད་པར་མ་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་བཏབ་པས། ཡུལ་དང་འཕྲད་པའི་དུས་སུ། འབྲས་བུ་ཕ་གིར་སྣང་བ་དེ། རྣམ་ཤེས་ཕ་གིར་འཕོས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་ཤེས་ལས་གཡོས་པ་མེད་དེ། མེད་པར་མ་བྱུང་། རྣམ་ཤེས་འགགས་ཤིང་གསལ་བས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཤེས་བྱའོ། །ས་དང་པོའི་བདེན་པ་མཐོང་ནས། མིང་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་བཏགས་ཏེ། དེ་སྤོང་བ་ནི་བསྒོམས་པས་སྤོང་བ་ལས། གཞན་གྱིས་མི་སྤོང་། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ནི། གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་དང་འདྲ་སྟེ། ལྕགས་རྡོག་པོ་ཅིག་ལ་ཡེ་ནས་གསེར་ཡིན་པ་ལ། བཟོ་བོས་རྩི་བྱུགས་པས། ལྕགས་ཇེ་ཆུང་ལ་སོང་། གསེར་ཇེ་ཆེ་ལ་སོང་ནས། མཐར་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ལ་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་མཆོན་

ནས༔ ཤེས་བྱ་རིམ་གྱིས་འགག །ཡེ་ཤེས་རིམ་གྱིས་གསལ་དུ་སོང་ནས། ཐ་མར་རྒྱུད་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འདོད་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་དེ། ས་བཅུའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་འགགས་ནས། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆད་པ་མེད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གསུང་། གསང་སྔགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་བར་དོ་དང་པོའི་དུས་སུ་སྣང་བ་འགགས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ལ་གནས་པའོ། །དེར་གནས་མ་ནུས་ན། ད་རུང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་འབྱོང་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། བསླབ་པ་༼༢༠བ༽གསུམ་གྱིས་རྩད་ནས་གཅོད། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྟོགས་པས་འདག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་དྲི་བ་སྣང་ཆེད་དཀའ་ནས་མགོ་བཙུགས་ནས། སྟོང་ཉིད་རྣལ་མར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཅིག་འཚོལ་བ་གལ་ཆེའོ༔ །ཆོས་བྱ་རྒྱུ་ལ་བསགས་སྦྱང་གཉིས་ལས་མེད། བསོད་ནམས་བསགས་པས་སྡིག་པ་བྱང་། སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འོད་གསལ་བ་འདི་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་བསགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་འདི་མཐོང་སྟེ་འོང་བས། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་ཡང་བཏུབ། རྐྱེན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། ཚོགས་གཉིས་བསགས་པས་འདི་མཐོང་སྟེ་འོང་པས། རྐྱེན་ལས་བྱུང་བར་ཡང་བཏུབ། ཐབས་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། བསགས་སྦྱང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་འདི་མཐོང་སྟེ་འོང་བས། ཐབས་ལས་བྱུང་བས་ཡང་བཏུབ། ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །གང་གིས་ཤེས་པ་རྣམ་སྒོམ་ན། །དེས་ནི་བདེ་བ་མྱུར་དུ་ཐོབ། །བདག་མེད་གཅིག་པུ་བསྒོམས་པས་མིན། །དེ་བས་ན། བསོད་ནམས་བསགས་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་བོགས་གང་ཆེ་ན། བླ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་ཆེ་སྟེ༔ བླ་མ་མི་ལའི་ཞལ་ནས། སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཆེ་གསུང་།། །།ཞི་གནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི་ནི། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སྡིག་པ་སྦྱང་བ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། མ་བཅོས་མ་བསླད་པ་དེ། རྣལ་མར་གསལ་བ་དག་པ། དུས་ཐམས་ཅད་པ། རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྣང་ལ་ངེས་པ་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའོ། །སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་དྭངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཉིད་༼༢༡ན༽གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན། ཡར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་རེ། མར་འཁོར་བ་ལ་མི་དོགས་གཞན་གྱིས་བསྒྱུར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྣང་ལ་ངེས་པའོ། །མ་ཡེངས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཅིག་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མི་རྟོགས་པ་འོང་སྟེ༔ ཉམས་ལ་རེས་ཡིན་ནམ་སྙམ། རེས་མིན་ནམ་སྙམ་པ་དེ་ནི། མི་རྟོག་པས་རྒྱུ་བྱས་ནས་མར་ལྷོག་ཉེན་ཡོད་གསུང་། གཟུགས་ཁམས་སམ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སམ། འགོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྲོ་ཉེན་ཡོད། དང་པོ་སློབ་པའི་དུས་སུ་རིག་པ་གསལ་སིང་བ་ལ་བསླབ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡེངས་པ་ལ་བསླབ། དེ་ཡང་

རིག་པ་མ་ཡེངས་པ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གསུང་། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཤོར་བར་བྱས་ནས། རྣམ་རྟོག་ཅི་ཙམ་འཕྲོ་བ་འཕྲོར་འཇུག་པ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་རྟོག་བྱུང་ཡང་ཆོས་སྐུ་ཡིན། དཔེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྲིན་དང་ན་བུན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ཙམ་བྱུང་བ་ནམ་མཁའ་རང་ལ་དེངས་པ་དང་འདྲ། སྤྲིན་དང་མདོག་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། ངལ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཡང་གསུང་། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་རྟོག་འཕྲོར་མི་བཏུབ་ན་སླར་ཐུབ་ཡིན། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་ཉེན་ཡོད་གསུངས། ཡི་དམ་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་རེས་བསྒོམ། སྐད་ཅིག་དྲན་རྫོགས་ཀྱིས་ཡི་དམ་ལྷར་བསྐྱེད་ནས། འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ཡང་། གསལ་སེང་ངེ་བ་དེ་ཉམས་མྱོང་ཡིན། དེ་ལ་མ་ཡེངས་པ་གནས་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བལྟས་པས་ཅི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན༔ ཚེ་འདི་བློས་བཏང་བ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ།། །།ཡང་བླ་མའི་ཞལ་ནས། ༼༢༧བ༽ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ལ་དངོས་པོའི་ཁོང་ཆངས་མི་གཞུག །རིག་པ་གཅེར་བུ་ལ་མཚན་མའི་གོས་ཀྱིས་མི་དགྲི །སེམས་ཉིད་གཉུག་མ་ལ་ཆགས་སྡང་གི་རྟེན་མི་བཅའ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་ལ་དགེ་སྡིག་གི་བློས་མི་དཀྲུད། མཚན་མ་རང་གྲོལ་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་མདུད་པས་མི་གདབ། ཡེ་སྟོང་ཡེ་གྲོལ་ལ་དངོས་པོའི་མཚན་མ་མི་གཟུང་གསུང་ངོ།།

༄༅ ། །ཆོས་རྗེའི་གསུང་། དབང་བཞིའི་ལམ་སྒོམ་དུས་འཁྲིད་ལགས། བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ༔ །རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དང་པོ་དབང་བཞིས་སྨིན་པར་བྱས་ནས། གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ། ཐབས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྒོམ་དགོས། རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་གཉིས། སྦྱོར་བཅས་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སྒོམ། སྦྱོར་མེད་སྐྱེས་སྦྱོར་རམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ། ལམ་དང་སྦྱོར་ན། ཚོགས་ལམ་རྩེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། སྦྱོར་ལམ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར། མཐོང་ལམ་རོ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར། སྒོམ་ལམ་སྒོམ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར༔ གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་སློབ་པའི་ལམ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྒོམ་དགོས། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ལ་རེ་སྐྱིད་བྱས་པས། ང་བཞིན་བྱས་པས་ཆོག་པ་ལ་གསུང་ངོ་། །ཆོས་མི་བྱ་བཞིན་ཉལ་བས་མི་འོང་གསུང་། ངས་དང་པོ་ཐེར་ཙམ་ཅིག་གོན་ནས་བསྒོམས་པས། མཆོན་པར་གོས་དེ་མིན་ཅིག་གོན་ནས་ཉལ་འདུག །དེ་ནས་སྙིང་རུས་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམས་པས། དྲོད་ཆེན་པོ་བྱུང་གསུང་། དེ་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བྱས་གསུང་ངོ།། །།

ཡང་བླ་མའི་ཞལ་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་བསྐྱེད་རིམ་སྦྱོར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་རྫོགས་༼༢༢ན༽རིམ་སྦྱོར། ཚོགས་ལམ་དུ་ངོས་འཛིན། མཐོང་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད། ས་བཅུ་མན་ཆོད་དུ་རྗེས་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་རང་སྣང་གསུང་། རང་ཤར་རང་རིག་གིས། རང་མྱོང་རང་སྟོང་། སྒོམ་རྟོགས་ནས༔ མི་སྒོམ་པ་དང་། བསྒོམ་པ་གཉིས། སྒོམ་པ་སླ། བོར་དུ་མི་བཏུབ་གསུང་། གསལ་ལ་རྟོགས་པ་མེད་པ། དེ་མ་ནོར་བ། ལུས་སེམས་བདེ་བ་གསུམ་ལ། གསལ་བའི་དཔེ་སྟོན་ཀའི་ཉིན་ཕྱེད་ལ་ཙེར་རེ་

བལྟས་པས། གསལ་སིང་ངེ་འདུག་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་རྟོག་པ་ནི། དབུགས་རྒྱུ་བ་ཆད་པ་སླམ་པ་འོང་།
དྭངས་པ་ནི་སྣོད་གཙང་མར་ཆུ་ བླུགས་པ་ལ་བལྟས་པས་དྭངས་སིང་ངེ་འདུག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྲ་བ་ནི་དཔེ་དངོས
པོར་སྣང་བ་ཅིག་ཡོད་ན་དེ་གསུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་མི་ཕྲིད་གསུང་། རྟགས་ལ། ཁོང་ནས་དགའ།
མདངས་གསལ་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་དྭངས། སྡིག་སེམས་ཆེར་ཐུལ། ཇམ་སེམས་ང་རྒྱལ་མེད། རྗེས་ལ་
ཤེས་བྱའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད། ཞེན་པ་ཆུང་། སྒོ་ཤུགས་བསྐྱེད། ལས་འབྲས་འཛེམས་གསུང་
ངོ།། ༈ །།ནམོ་གུ་རུ། ཡུལ་དང་མི་ཆོས་ཟུག་རྡུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ནད་དང་འདྲ་བས་རྒྱབ་ཏུ་བོར། །
ཟས་ནོར་མི་རྟག་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་འདྲ་བས་དེ་ལ་ཡིད་མ་ཆགས། །ཚེ་སྲོག་མི་བརྟན་རྩྭ་ཁའི་ཟིལ་པ་འདྲ་
བས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད། །བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདྲ་བས་མོས་གུས་མཆོད་པ་
ཡིས༔ །གདམས་ངག་ཟབ་མོ་འཚོ་བའི་ཁ་ཟས་འདྲ་བས་རྟག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལོང་། །དལ་འབྱོར་རྐྱེན་དཀའ་ཞུ་
དུམ་མེ་ཏོག་འདྲ་བས་དོན་མེད་སྤྱོད་པས་ཆུད་མ་གཟོན། །སྡུག་བསྔལ་རྩ་བ་དངོས་འཛིན་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་
སེམས་དང་མ་བྲལ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་༼༢༢བ༽བདེན་པ་མི་སླུ་ངེས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་དུ་མ་གསོད་ཅིག །
འབྲས་བུ་མི་ཟད་འཕྲུལ་དུ་འབྱིན་པའི་ལྗོན་ཤིང་འདྲ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རྟག་ཏུ་སྒོམས། །འདོད་པ་
དུག་གི་ལོ་མ་འདྲ་བས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡིད་ལ་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ།། །།ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་ནས། ད་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སྟོན། དབང་པོ་རབ་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། འབྲིང་སྒོམ་ཐོག
ཏུ་བཞག་པ་དང་། ཐ་མ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའོ། །སྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་ཐོག་ནས་སྒོམ་འཚོལ་བ
དང་༔ སྒོམ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་འཚོལ་བའོ། །འདི་ནི་སྒོམ་ཐོག་ནས་ལྟ་བ་འཚོལ་བ་ཡིན་པས། ད་ནི་འདི་ལྟར་
བསྒོམས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཉིད་གསལ་ལ་འཛིན་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་དུ་ཅོན་ནེ་ཞོག །གསལ་བས་ཆད
པའི་མཐའ་སེལ། འཛིན་མེད་ཀྱིས་རྟག་པའི་མཐའ་སེལ། བདེན་པ་དེ་རྒྱུ་མེད་དེ། བཟང་ངོ་སླམ་པའི་ང་
རྒྱལ་མེད། ངན་ནོ་སླམ་པའི་འཛིན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས། སེམས་ཉིད་ལ་རྣམ་རྟོག་གི་ལྷད་མ་ཞུགས།
རིག་པ་རང་གསལ་རྟོག་མེད་དུ་ལྷན་ནེ་ཞོག །དེ་ལྟར་བཞག་པའི་དུས་སུ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཕྱོགས་མེད་རང་
གྲོལ་དུ་འཆར་གྱིས་གསུང་། དེ་ནི་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ཤེས་ཀྱང་བྱ། རྒྱབ་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་འདི། ཀཱང་
གྲངས་བཅོ་ལྔས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་ཁོ་ན་རིག་པ་སྟོང་པར་འགྱུར་བས། འགྱུ་བ་རང་སངས་ཀྱི་གདམས་ངག་
བསྟན་པ་དང་གཅིག །རྣམ་རྟོག་ལ་སྐྱུར་ཞེན་བཏང་བ་དང་གཉིས། བདེ་བ་ངོས་བཟུང་མེད་པ་དང་གསུམ།
ཞལ་པོ་རྗེས་མེད་དང་བཞི། དྭན་པ་རང་ཡལ་དང་ལྔ། གསལ་བ་རྟོག་མེད་དང་དྲུག །སྣང་ལ་འཛིན་མེད་
དང་བདུན། ཁྱབ་པ་ཞེན་མེད་དང་བརྒྱད། ནམ་མཁའི་བུ་བཞིན་རིག་པ་རྟེན་མེད་དང་དགུ །ཉི་མའི་འོད་
ཟེར་བཞིན་སེམས་༼༢༣ན༽ཉིད་འཕྲོ་འདུ་མེད་པའི་ངང་ལ་བཞག་པ་དང་བཅུ། ཆུ་བོ་རྒྱུན་འབབ་བཞིན་སེམས་
ཉིད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་ངང་ལ་བཞག་པ་དང་བཅུ་གཅིག །གསལ་ཆ་མ་འགགས་ལ་འཛིན་ཆ་མ་ཞུགས་པར་

བཞག་པ་དང་བཅུ་གཉིས། སྣང་ལ་རྟོག་མེད་ལྷུག་པ་དང་བཅུ་གསུམ། རིས་མེད་དུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་མེད་དུ་ཤར་བ་དང་བཅུ་བཞི། སྒོམ་མེད་རྒྱུད་ལ་ཐེབས་ནས། འཛིན་མེད་རང་སར་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་བཅོ་ལྔའོ༔ །གནས་ལུགས་སྒོམ་པའི་གདམས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དམ། ཟབ་ལུང་དགོན་པར་བྲིས་པའོ།། །།སྣང་བ་འདི་སྒྱུ་མར་མཐོང་བས་ན་སྒྱུ་ལུས། སྒྱུ་མ་དེ་སྟོང་པར་ཤེས་ན་འོད་གསལ། དེ་གཉིས་ཐ་མི་དད་པས་ན་ཟུང་འཇུག་གོ །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྟོང་ན་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་བོ།། ༄ །།ན་མོ་གུ་རུ། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོང་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེན། སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས། ལུས་ལྷ། ངག་སྔགས༔ ཡིད་ཆོས་ཉིད་དང་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེན། མ་རྟོགས་ན་སངས་མི་རྒྱ། དེང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁྱེར་ལུགས་འདིས། ཡར་འགྲོ་བ་ལས་མར་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། དབང་པོ་རབ་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན། འབྲིང་འཕགས་པའི་གནས་ལྷུར་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཐ་མ་ལྷར་སྐྱེ་གསུང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དྲན་རིག་སྣ་ཚོགས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དོན་དམ་ཡིན། དེ་ལྟའི་ངོ་བོའི་ཉམས་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན། ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བཏུབ་སྟེ། ཆབ་རོམ་ལ་ཆུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །སྟོང་པ་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་ནི། འོད་ [༢༣བ] གསལ་ལས་འོད་ཆད་པ་བཞིན་དུ་འདོད༔ རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་ལས་འོད་ཆད་པ་བཞིན་དུ་འདོད། གཉིད་ཆེ་ཡང་མི་ལྟོ། །ངོ་བོ་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ན། མི་འཇིག་པས་ཆོག་པ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩིལ་གྱིས་དྲིལ་ན། རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་འདུས། རྟོག་པ་རང་ཡང་ཆོས་སྐུ་ཡིན། གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཐམས་ཅད་ཚུར་ཐོབ་ནས་འོང་བ་ཡིན། ཁྱེད་ཅག་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཡང་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་དོན་མེད། བླ་མའི་གསུང་གི་ཐོག་ཏུ་ཡང་མི་ཕེབས། རྟོག་གེ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན། རྟོག་པས་མཐོང་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དོན་དམ་མཐོང་བས། དོན་དམ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར། དོན་དམ་གྱིས་མཐོང་ན་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྲོ། འོ་ན་འང་བྱས་པས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་དེ་མཐོང་འགྱུར། བྱ་བ་ཡིན། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། རིག་པ་དང་པོ་ངོས་ཟིན་ནས། དེ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས། སེམས་མ་བཅོས་པ་ལྷུག་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་ནས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་མྱོང་བ་དང་། དེ་ནས་རྟོགས་པ་ནི། ཁྱབ་དང་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཉིད་དང་༔ །མི་འགྱུར་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་པའོ། །ཁྱབ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱེ་མེད་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ནི་མི་འཇིག་པ་ཡིན། མི་འགྱུར་བ་ནི་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའོ། །དུས་ཐམས་ཅད་པ་ནི། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའོ། །རྟོགས་པ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ་གར་ཡང་ཁྱབ། ཉམས་མྱོང་སྤྲིན་དང་འདྲ་སྟེ་གར་ཡང་འགྱུར༔ གཉིས་མེད་ཤེས་པ་ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲ། །རང་བཞིན་རྣལ་མ་གླང་པོ་ལྟ་བུར་བསྒོམ། །གནས་

༼༢༨ན༽ ལུགས་དོན་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན། །དང་པོར་ ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ། རྟོགས། བར་དུ་འདྲིས་ མ་ཡེངས་པར། ཐ་མ་གྲོལ་ ཡེ་ཤེས་དེ། དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་གསུང་། གཉིས་མེད་དུ་ཐད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་དུས་སུ་རྩེ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཡིན། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཡིན་གསུང་། སྒོམ་དུ་ཡོད་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། ངོ་བོ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད། ལར་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། ཕྱིའི་སྣང་བ་འཇིག་དགོས་པ་ཡིན། འགྲོ་དྲུག་སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། འཕགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་གསུམ་གཅིག་ཡིན། རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་འཕགས་པ་གསུམ་གནས་འགྱུར་བ་ཡིན། ངོ་བོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཉམས་ལ། རྟོག་པ་ཉམས་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་ཡིན། འདི་ཕྱི་བར་དོ་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤར་ན། བར་དོའི་གདམས་ངག་མི་དགོས། འོད་གསལ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་གནས། བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་ངེས་མི་མཐོང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་ན། སྡུད་པ་ནས་གསུང་པ་དེ་ཡིན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད། ངོ་བོའི་ཉམས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་འཇིག་པའི་སྐྱོན་ཡོད། དོན་དམ་ཡིན་ན་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐྱོན་ཡོད། རྗེ་བཙུན་དོན་དམ་ སེང་གེ་སྒྲུ་གུ་དང་ཟླ་བ་ཆོས་པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོས་ནས་ཡིན། དུ་བཞེད། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་བཞེད། བྱ་ཡུལ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་། དེ་ལས་ལོགས་ནས་དོན་དམ་མི་འཚོལ་བས་དོན་མཐུན་དུ་འདུག་གོ །རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་པའི་གནད་གས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཅིག་ལ། འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅིག་འདོད་ན་ཆད་ལྟ་ཡིན། སུ་སྐྱེགས་རྟག་ཆད་གཉིས་དང་ཁྱད་པར་མེད། གསང་ ༼༢༨བ༽ སྔགས་ཚེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱ་བ་ཡིན། རྟེན་བཟང་ངན་མེད༔ སྡིག་ཆེ་ཆུང་མི་སྲིད། ངོ་བོ་མ་ཤར་ན་སྡིག་པ་སྦྱོང་དགོས། སེམས་ལ་སྡིག་པ་ཡོད་པ་ཡིན། ངོ་བོ་ཤར་བ་ལ་སྡིག་པ་མེད་པ་ཡིན། སེམས་ཙམ་པ་རིག་པ་རྟོག་གེ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། གསལ་བ་ལ་འཛིན་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན། གསང་སྔགས་པ་རིག་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་འདོད་པ་གསལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན། ངོ་བོ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས། མི་གཟིགས། གཟིགས་པར་མི་འགྱུར། མཐོང་བ་མེད༔ དངོས་པོ་དང་མཚན་མའི་ངོས་ནས། ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ། རྒྱུན་ཆད་མེད་པ། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་གཟུགས་ཅིག་ཡིན་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མི་ཤོང་བ་ཡིན། ལན་ཅིག་དབུགས་ཆད་ནས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཤི་ཟེར་ཡང་། རང་ཅག་ངོ་བོ་དང་མ་བྲལ་བས་ཤི་བ་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། ཉམས་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཤོར་བ་བྱ་བ། བདེ་གསལ་བྱུང་ན་དགའ། མ་བྱུང་ན་མི་དགའ་ན་ཉམས་ཕྱིར་ཤོར་བ་ཡིན། ཉམས་ངན་ཡང་། ངོ་བོ་མ་འགགས་ན། ཉམས་རྟོགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན། གཉིད་ལོག་ཙ་ན་ཡང་ངོ་བོ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད། རྟོག་པ་འཕྲོ་བ་ན་ཉམས་རྒྱུན་ཆད་ཀྱང་། ངོ་བོ་ལ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་ཡིན། སྣང་གྲགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཤར་ནས། དེའི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པར་སྒོམ་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཡིན། ཡེངས་མ་ཡེངས་མི་སྲིད། ཆོད་ཆེ་ཤོས་ཡིན། མཉམ་པ་ཡིན་གསུང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ངོ་བོ་དེ། གཞི་གཅིག་པའི་ངོས་ནས

ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཅིག་འདུག །ངོ་བོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་འདས་པའི་ངོས་ནས། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་མེད་
པ་ཅིག་འདུག །དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་གསུང་། སྐྱེ་མེད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན། ངོ་བོ་མཐོང་
⌈༣༥ན⌉བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ཡིན། རང་གསལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་འདི། རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་སྤངས་ནས
གསལ་དག་རྒྱ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་དུས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལུས་རྒྱ་ཞིག་པས། ད་ལྟ་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་
གསལ་ལ་རྒྱ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་།། །།ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན།
ལམ་ཉེ་རིང་ལ་ཁྱད་ཡོད། ནུ་རོའི་ལུགས་ཀྱི་སྒོམ་ཡོད་ཡིན། མི་ཏྲིའི་ལུགས་ཀྱི་སྒོམ་མེད་ཡིན། ལམ་གྱི་
དུས་སུ་སྒོམ་ཡོད་ཡིན། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་སྒོམ་མི་སྒོམ་རྩིས་གདབ་མེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན།
ཉམས་དང་རྟོག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། ཡོད་པ་གཞི་མེད། མེད་པ་ཙམ་དུ་མེད་པ་ཡིན། སོ་སོ་རང་
རང་ལ་ངེས་ངེས་ཡོད་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཅན་ལ་དྲིས་པས། ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་སྟོང་པ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན།
སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདི་རྟོགས་ན། ལུས་བོར་མ་བོར་མེད་པར། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན། ལུས་
བོར་བས་བཟང་དུ་མི་འགྲོ །གསང་སྔགས་པ་ལ་ལམ་རྩིས་མེད་པ་ཡིན། དོན་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་མེད་པ་
ཡིན༑ གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་རིང་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་ཡི་དམ་ལྷར་བསྐྱེད། དེ་ལས་
འབྱུང་༑ རྟོགས་པ་རང་གིས་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དགེ་བ་ཡང་བྱར་མེད། སྡིག་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས
མི་བྱེད་པ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན། ད་ལྟའི་ལུས་འདི་དང་པོ་མ་རྟོགས་པའི་ལུས་ཡིན་པས། གསོ་དགོས་པ་ཡིན།
བྱམས་སྙིང་རྗེ་བློས་བསྐུལ་དགོས་རིང་ལ་སྒོམ། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པ་ལམ་ཡིན། འབྲས་བུ་ལ
ཡེངས་མ་ཡེངས་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པ་ཡིན། ལས་དང་པོ་ལ་སྣང་བ་དགྲར་འཆར། སྒོམ་ཆེན་པ་འབྲིང་ལ་སྣང་
བ་གྲོགས་སུ་འཆར། སྒོམ་ཆེན་⌈༣༥བ⌉པ་རབ་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་རྩི་གདབ་མེད་པ་ཡིན། དབུ་མ་རིག་པ
དྭགས་ཙུ་པ་བྱ་བ་སྣང་སེམས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྣང་བ་ལ
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། དེ་ནམ་རྒྱུན་ཆད་དུས་སངས་རྒྱ་བར་འདོད། དེ་བས་བླ་མའི་བཞེད་པ་མཐོ་བར་འདུག
གསུང་༑ མཐུན་སྣང་གི་སྐབས་སུ་སྒྱུ་མ་ཙམ་མིང་ཙམ་ལ་རྩི་བ་ཡིན་པས། ཡར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ
ལ་བདེ་བ་ཅི་ཡོད་དང་། མར་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་མཉམ་པ་མིན་ནམ་བྱས་པས། ཡིན་ཟེར། འོ
ན་ཡར་ཚོགས་གཉིས་གསོག་མི་བསོག །མར་སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱོང་མི་སྦྱོང་བྱས་པ་ལ། ལན་མ་ཐེབས། སྒྲིབ
གཉིས་སྦྱོང་ན་ཁྱད་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ད་ཅིའི་མཉམ་པའི་དམ་བཅའ་ཞིག་པ་ཡིན། ལོངས་སྐུ་ཡང་མིང་ཙམ།
མཉམ་པ་ཡང་མིང་ཙམ། ཡར་གྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་། མར་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱང་མིང་ཙམ་ཡིན། རང་གི
སེམས་སྣང་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་དུ་མཉམ་གསུང་། སྔགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་དང་།
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ལས་ཡར་སྐྱིད་འདོན་རྒྱུ་མེད། ཡར་ཕྱུལ་ན་རྟེན་ཅི་འདྲ
ཅིག་གིས་འཕྱུལ། ཐབས་ཅི་འདྲ་བ་ཅིག་གིས་འཕྱུལ། འཕྱུལ་རྒྱུ་མེད་ན། གནད་ཀ་ཅི་འདྲ་ཅིག་གིས་མེད།

དབང་པོ་ཡང་རབ་ལ་གསང་སྔགས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ལ་ཡང་རྟེན་མེད་ཡིན་གསུང་། རྣལ་འབྱོར་པ་
ཡང་རབ་ཅིག་ལ། རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན། ཡོན་ཏན་ལ་ཁྱད་ཡོད་པ་ཡིན། དབུ་མ་
དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་ལ། མ་གི་སྨུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་ཡན་ཆོད་དུ་སོང་བ་ཅིག །ལྟ་བ་ལ་དགག་སྒྲུབ་
མེད་པ་ཡིན། ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཅིག་ལ་ཅིས་ཀྱང་བར་དུ་མི་ཆོད་པ་ཡིན། རང་གི་འཛིན་པས་མ་རྟོགས་པས།
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་རྟགས་བསྐྱེད་〔༢༨ན〕ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་པ་དྲང་དོན་ཡིན་གསུང་། བསྐྱེད་རིམ་
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཡིན་གསུང་། གཉིད་ཤེས་རབ་ཡིན། རྨི་ལམ་ཐབས་ཡིན། འོད་
གསལ་ཤེས་རབ་ཡིན། སྣང་བ་ཐབས་ཡིན། ངོ་བོ་བསྒོམས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྙིང་རྗེར་འགྲོ་བ་
ཡིན༔ སྣང་བ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་པ། རང་སྣང་དུ་ངོ་ཤེས་པས་ཆོག །ཅི་ཡང་བྱ་
མི་དགོས། དམ་ཚིག་ཧྲིལ་དྲིལ་བ་རྟོག་པར་འདུས་པ་ཡིན། གདོད་མ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་
མེད་པ་ཡིན། ངོ་བོ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་པས་བཟང་དུ་མི་འགྲོ། དམྱལ་བར་སོང་བས་ངན་དུ་མི་
འགྲོ་བ་ཡིན། ངོ་བོ་རྣལ་མར་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པའི་ཤུགས་ལས་གསལ་བ་མི་འགགས་པ་ཡིན། བར་དུ་མི་ཆོད་
པ་ཡིན། ངོ་བོ་སྐྱེས་པ་ལ་ཉམས་ཡོད་པ་ཡིན། སྐྱོང་བྱེད་འགགས་པ་ཡིན། ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་
པའི་ས་ན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཡིན། སྒོམ་པ་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་འདུས་པ་ཡིན། སྐྱོང་
བའི་ལམ། སྦྱོར་བའི་ལམ། སྒྱུར་བའི་ལམ། གཞི་ཤེས་པའི་ལམ། དགེ་བ་ཤེས་སྒྲེ་པའི་ཞལ་ནས།
ལས་རྒྱུས་སྒོམ་པ་ཤོར་བ་མེད། སྡིག་པ་སྦྱོང་དགོས། བླ་མའི་ཞལ་ནས། བྲེའི་ནང་དུ་ཕུལ་བསྒུག་པ་དང་
འདྲ༔ རང་ལུས་ཀྱི་སྒོམ་པ་གཅིག་གསུང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ས་དང་པོའི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཟག་
མེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་ཡིན། དགེ་མི་དགེ་བྱེད་མཁན་རང་གཅིག་པོ་ཡིན། ངོ་བོ་རྟོག་མེད་རང་གསལ་ཡིན། མི་
འགག་པ་ཡིན། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་དང་། ཤར་སྙིང་གི་ཟབ་མོ་རྣམ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོག་པ་ཡིན། ངོ་
བོ་རྟོག་མེད་དེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན། གཉིད་ལོག་པའི་དུས་དང་། ར་རོ་བའི་དུས་དང་། བརྒྱལ་
བའི་〔༢༨བ〕དུས་དང་། འཆི་བའི་དུས་ན་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་ཡིན། སྔགས་ནས། གཉིད་ཆོས་སྐུར་
བཤད༔ རྨི་ལམ་སྤྲུལ་སྐུར་བཤད། གཉིད་དུ་མ་སོང་བ་ལོངས་སྐུར་བཤད་ཀྱང་། དོན་ལ་རྨི་ལམ་རྟོག་པ་
ཡིན༔ རྟོགས་ན་གཏུམ་མོ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པས་ངོ་བོ་རང་ཡིན། ངོ་བོ་མ་རྟོགས་བར་དུ་གང་སྒོམ་ཡང་
རྟོག་པ་ཡིན། ཉམས་ཐོག་ཏུ་ངོ་བོ་ཤོར་བ་སྐྱོན་ཆུང་ཤོས་ཡིན། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ངོས་ནས་འདྲ། རྟོག་
པའི་ཐོག་ཏུ་ཉམས་ཤོར་བ་སྐྱོན་ཆེ་ཤོས་ཡིན། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྩ་བ་ཞི་ཤོར་ཡང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་དམ་
ཚིག་ལ་ཤོར་བ་མེད་གསུང་། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་འགྱུར་ན། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་མེད་
མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་རིག་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འཇིག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ན།
བསམ་གཏན་མེད་ཅིང་རྟོག་པས་སངས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གནས་པ་ཡུན་ཐུང་བས་མི་

སྟོ༔ ཡུན་རིང་བར་འདོད་པ་སྨིན་ཅན་ཡིན། རྟོག་པ་ཕྲ་མོས་མི་སྟོ། རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན། གང་འཕྲོས་པའི་
སར་གཏོང་དང་རྩར་ལོག་འོང་གི །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་བརྟགས་ཏེ། ཅི་ལྟར་
བརྟགས་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྐྱེ་འཇིག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ལས་བཟང་བ་ལོགས་ན་འདུག་མི་
འདུག་བལྟ་སྟེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲན་མེད་དུ་ཕྱམ་གྱིས་སོང་བར་བསམ་ལ། དེ་དང་རིག་པ་གང་
དགའ་བལྟས་པས། རྟོག་མེད་དེ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འདུག་པས། དེས་ཀྱང་དོན་མི་འགྲུབ། དེ་བས་ཐ་མལ་
གྱི་ཤེས་པ་དགའ། ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོས་གང་བར་བསམ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་ཡར་དྲངས་པས། བདག་དང་དེ་རྣམས་ཐ་མི་དད་དུ་བསམ་ལ། གང་དགའ་༺༢༧ན༻བལྟས་པས།
དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་བས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དགའ། དེ་བས་ཀྱང་རང་
ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་བྱས་ལ། སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་དང་བཅས་པ། དེ་ཡང་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུར་
བཅོས་ལ་གང་དགའ་བལྟས་པས། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ངོས་བཟུང་ཅན་དུ་སོང་། དེ་བས་
ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དགའ། ཡང་མཚན་ཉིད་པའམ། བཀའ་གདམས་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་
མ་གྲུབ་པར་བྱས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་བློས་བྱས་ལ་གང་དགའ་བལྟས་པས། དེ་ཡང་བློས་
བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དགའ། ཡང་རང་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་
ཡོད་པར་བྱས་ལ་གང་དགའ་བལྟས་པས། མངོན་ཤེས་ལྷ་ལ་ཡང་ཡོད། ལྷ་དགའ་ཅང་ཆེ། མོ་མ་ལ་
ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཆེ་འདི་བ་ཡིན། འདྲེ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། གོ་མ་ཆོད། དེ་བས་ཀྱང་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་
དགའ༔ ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ། ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེ་ལས། གཞན་གྱི་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །གང་དུ་ཡང་
ནི་མི་རྙེད་དེ། །བླ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་སོ།། །།རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། རྟོགས་པ་ཉམས་མྱོང་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས།
ས་ར་ཧའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ད་ལྟ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་གསུང་། དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ།
བླ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད། མ་བཅོས་པར་བཞག །མ་བསླད་པར་བཞག །
རང་སོར་བཞག །རང་དགར་བཞག །དེ་ལྟར་བཞག་པས། རང་སེམས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས། འགག་
མེད་དུ་༺༢༧བ༻རྟོགས། གནས་མེད་དུ་རྟོགས། དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས། སྣང་གྲགས་འདི་ཡང་དེ་
དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་དོན་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཡེངས་པ་མེད་པ་དེ་སྒོམ་
པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྣང་གྲགས་གཉིས། ཆུ་དང་ཆུའི་རླབས་ལྟར་གཉིས་མེད་དུ་
རྟོགས་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན་གསུང་།། །།ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཐབས་བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ནི། རབ་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་རྟོགས། འབྲིང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་
མལ་གྱི་ཞེན་པ་བློག །ཡང་ན། རང་གིས་ལྟར་མཐོང་སྟེ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་རང་གང་བྱེད་ཀྱི་ལྟར་

མཐོང་༔ འབྲིང་གིས་སྒྱུ་མར་ངེས། ཐ་མས་མོས་པ་བྱེད། ཡང་ན་ཐ་མས་རང་ལྷར་གསལ། འབྲིང་
གིས་གཞན་ལྷར་གསལ། རབ་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལྷར་སྣང་བ་དེ་སྒྱུ་མར་རྟོགས་གསུང་།། །།རྫོགས་
རིམ་ནི། རབ་ཀྱིས་རང་སེམས་དབུ་མར་རྟོགས། འབྲིང་གིས་རིག་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས། ཐ་མས་
སྤྲོས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་གཅིག་སྒྲོང་། ཡང་ན་རབ་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཇི་བཞིན་པར་རྟོགས། འབྲིང་གིས་
དབུགས་འགྲོ་འོང་མི་ཆོར་བར་རྟོགས། ཐ་མས་ལུས་འདི་མེད་དམ་སྙམ་པར་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་
སོ།། །།རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི། དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་གསལ་བའོ། །ཆོས་ཟབ་
མི་ཟབ་འབྲིང་པོ་གསུམ་ལས། མི་ཟབ་པ་ནི། རྒྱུ་དགེ་མི་དགེ་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ཡོད་
པར་སྟོན་ནས། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །འབྲིང་པོ་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
[༢༤ན] ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མ་སྨྲོང་། རེ་ཞིག་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའོ། །ཟབ་པ་ནི། གཙུག་མ་
ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་ཞིང་གཏིང་མི་རྙེད་པའོ། །ཆོས་དང་། ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་གསུམ་ནི། ཆོས་
ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཆོས་ཅན་ནི། དེར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཆོས་
ཉིད་ནི། ཡེ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དབྱེར་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། དབང་གསུམ་པའི་དུས་
སུ་ཆོས་ཉིད་རྟེན། རྣམ་རྟོག་དབང་དུ་འདུས་པས་དབང་། ཆོས་ཉིད་དབང་དུ་བྱེད་པས་དབང་གི་ངེས་ཚིག
གོ །ལུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས།
ཚོགས་ལམ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྱུང་བས་ན་དྲོད། སེམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ན་རྩེ་མོ། སེམས་
ལ་བཟོད་ཅིང་བརྟན་པས་བཟོད་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གནས་པ་
ནི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྦྱོར་བའི་ལམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་
རྟོགས་པས་མཐོང་ལམ། དེ་ལ་རྒྱུན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྒོམ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་ལམ་
སོ།། ༄ །།དྭགས་པོ་སྒོམ་ཚུལ་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མའི་ཕྱག་འཚལ། །ན་མོ་གུ་རུ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་ཤར་ནས། །
གསང་སྔགས་མ་ལུས་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་ཕྱག་འཚལ་
བསྟོད༔ །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་ཤེད་ནས། །སྤྲུལ་སྐུའི་སྐལ་ལྡན་འདྲེན་མཛད་ཅིང་། །དུས་གསུམ་མཉམ་
པར་གཟིགས་པ་ཡི། །རྗེ་ཏི་ལོའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །འོད་གསལ་ཟུང་འཇུག་ངང་ཤེད་ནས། །
[༢༤བ] དཀའ་སྤྱད་མཐའ་ཕྱིན་མཆོག་བརྙེས་ནས། །གཞན་ཕན་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པ་ཡི། །རྗེ་ནཱ་རོའི་སྐུ་
ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེའི་ངང་ཤེད་ནས། །འོད་གསལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཡིས། །
གཞན་འཕོ་གྲོང་འཇུག་མཛད་པ་ཡི། །རྗེ་མར་པའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །རླུང་སེམས་གཉིས་མེད་ངང་
ཤེད་ནས། །འོད་གསལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་ཡིས། །དོན་རྣམས་ཀུན་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི། །རྗེ་མི་ལའི་སྐུ་ལ

ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། །ཅིར་སྣང་ཆོས་སྐུར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །བདེ་བ་ཆེན་པོར་གཟིགས་མཛད་པའི། །རྗེ་དུས་གསུམ་གསལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཉིན་མཚན་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཉམ་བཞག་དང་ལས་མ་གཡོས་པའི། །རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཅིག །རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །འགྲོ་དྲུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི། །སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཅིག །རྗེ་འགྲོ་བ་འདྲེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ན༎ །ཉོན་མོངས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་ལ། །སྨན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་པ་ཅིག །རྗེ་དུག་ལྔ་སེལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད༎ །འགྲོ་དྲུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྣ་ཚོགས་སྒོ་ནས་སྨིན་པར་མཛད། །ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མེ་འདེགས་མཛད་པའི། །རྗེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །བདག་གིས་ཁྱེད་ལ་དེ་བསྟོད་པས། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །འགྲོ་དྲུག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ནད་རྣམས་སེལ་བར་ཤོག༎ ། །བླ་མ་མཉམ་མེད་རིན་པོ་ཆེ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་ཉིད། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཅན༎ །རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །རང་རིག་སྤྲོས་དང་༼༢༩ཉ༽བྲལ་བ་ལ། །ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་རྒྱུན་ཆད་དེ། །མཉམ་བཞག་རྗེས་ཐོབ་མི་མངའ་བའི། །སྐྱེ་མེད་ཐུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ནམ་མཁའ་སྤྲིན་མེད་དག་པ་བཞིན། །རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ། །རྣམ་རྟོག་གློ་བུར་དྲི་མ་སྤངས། །སྤྲོས་བྲལ་ཐུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཆོས་སྐུ་ལས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་གཞན་དོན་འབྱུང་། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་འོད་གསལ་ཐུགས། །ཆོས་སྐུ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །ཚོགས་གཉིས་བསགས་པའི་གང་ཟག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་མཛད། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་སྟོན། །ལོངས་སྐུ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །གདུལ་བྱའི་རྟོག་པ་ཐ་དད་ལ། །ཐེག་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །མི་ཤེས་བློ་ཡི་མུན་པ་བསལ། །སྤྲུལ་སྐུ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་གཉུག་མའི་ངང་༎ །སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས། །སྐུ་བཞི་དབྱེར་མེད་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས། །ལམ་ལྔ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ལྡན། །ཉོན་མོངས་དུག་ལྔ་ཀུན་སྤངས་པའི། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་བསྟོད། །ཡུལ་དྲུག་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རྟོགས། །འགྲོ་དྲུག་བྱང་ཆུབ་ཐབས་ཀྱིས་འདྲེན། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་མཛེས། །མངོན་ཤེས་དྲུག་ལྡན་ཁྱོད་ལ་བསྟོད༎ །འདི་ལྟར་བསྟོད་པའི་བསོད་ནམས་དེས། །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མ་རིག་མུན་པ་རྒྱུན་བཅད་ནས། །ཤེས་རབ་དྲི་མེད་ཐོབ་པར་ཤོག། ། །